

HUMANUS

Брой 4 (16),
Година IV,
2017,
Септември

МИСЪЛ НА БРОЯ:

Как може да бъде убита една идея? С куршум, с отрова, с ятаган? Не – достатъчно е да говориш скучно за нея!

Стефан Цанев

**Списание за съвременно образование, за
насърчаване на духовното и личностното
израстване и укрепване на младия човек**

HUMANUS

Списание

Главен редактор:

Ангел Грънчаров

РЕДАКТОРИ:

Димитър Пецов

Йордан Ангелов

ISSN 2367-6027 (Print)
ISSN 2367-6078 (Online)

© Център за развитие на личността HUMANUS

СЪДЪРЖАНИЕ:

ВДЪХНОВЕНИЯ

40 цитата на великата Маргарет Тачър.....	5
---	---

ТЕМА ЗА ДИСКУСИЯ

Това, че имаме равни права, прави ли ни еднакво умни, еднакво знаещи и разбиращи?!.....	8
---	---

ТЕХНОЛОГИИ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

Интерактивните методи за обучение.....	10
--	----

Цветелина Господинова

КАЗУСИ

Има ли действителни последователи на Апостола на свободата в страната, в която почитателите на робството са толкова много?.....	20
---	----

Как Нейно Величество Елизабет II показва кралското си презрение към Brexit.....	21
---	----

IN MEMORIAM

Почина инженер Венелин Паунов, славният директор на пловдивската ПГЕЕ.....	21
--	----

Най-много от всичко пазете сърцата си: защото там са изворите на живота: виждате ли как добре го е казала Библията?.....	24
--	----

БОРБАТА НЕ СТИХВА

Току-що изпратих следния документ до съответните институции и длъжностни лица.....	34
--	----

Майчице, какви пищни чудесии ни поднася така щедрият живот в нашето
толкова интересно време?!.....35

ПОКАНА ЗА ДИСКУСИЯ

Разбираме ли що е Бог?.....44

РЕПЛИКА

Боже мили, аз съм се загрижил за това, че човек като Красимир Вълчев е
министър на образованието: та то Боко ни е премиер?!.....46

НАЙ-ГОЛЯМАТА ИМПЕРИЯ

Да властваш над себе си е истинската власт.....48

ВДЪХНОВЕНИЯ

40 цитата на великата Маргарет Тачър

Маргарет Тачър е първия премиер-жена в Обединеното кралство. Тя е научила от баща си, бакалин в малко градче, запален консерватор, че винаги трябва да казваш истината, без значение какво ще помислят другите.

Маргарет Тачър е завършила химия и 4 години е работила като химик. Била е част от екипа, който създава първия замразен сладолед. В свободното си време е изучавала право. Когато се омъжва за богатия бизнесмен Денис Тачър, той я финансира и тя се дипломира и като юрист.

Маргарет Тачър има забележителна политическа кариера. Спечелва си прозвището „желязната лейди“ от Министерството на отбраната на Съветския съюз, когато като лидер на опозицията произнася реч, в която ги критикува, че докато те гонят световно господство, населението им мизерства.

„Руснаците имат за цел световното господство и бързо усвояват начините да се превърнат в най-силната империя, която светът някога е виждал. Хората в Съветското Политбюро не се тревожат за упадъка и потока на общественото мнение. Те слагат оръжията преди маслото, докато ние слагаме почти всичко преди оръжията.“

Знаете ли, че Маргарет Тачър е от малкото консерватори, които подкрепят проекта за оневиняването на хомосексуализма, гласува за легализацията на абортите, застава в защита на смъртното наказание?

Ето някои от блестящите ѝ изказвания, останали в историята.

1. „Да бъдеш силен е като да бъдеш дама. Ако трябва да обясняваш на хората, че си, значи не си.“

2. „Ако искаш нещо да бъде казано, помоли мъж. Ако искаш да бъде направено, помоли жена.“

3. „Изключително търпелива съм, при условие че накрая постигна своето.“

4. „Европа е създадена с история, а Америка – с философия.“

5. „Обикновено си съставям мнение за един човек в рамките на 10 секунди. Много рядко го променям.“

6. „Не създаването на богатство е опасно, а любовта към парите като самоцел.“

7. „Ако целиш да си харесван, трябва да си готов на компромис с всичко по всяко време и има риск да не постигнеш нищо.“

8. „Да се самодисциплинираш и да правиш това, което знаеш, че е правилно, макар и трудно, е първокласният път към гордостта, самоуважението и личното удовлетворение.“

9. „Всяка жена, която разбира проблемите във воденето на едно домакинство е близко до разбирането как се управлява държава.“

10. „Не познавам никой, който е достигнал върха без усилената работа. Това е рецептата. Може и да не ви закара до върха, но ще стигнете доста близко.“

11. „Някои битки се водят повече от веднъж, за да бъдат спечелени.“

12. „Обичам спора, обичам дебата. Не очаквам този, който седи срещу мен да кима и да се съгласява. Не това му е работата.“

13. „Няма такова нещо като общество. Има индивиди мъже и жени, и семейства.“

14. „Личните ожесточени атаки винаги ме развеселяват изключително – щом ме атакуват персонално, значи не им е останал нито един политически аргумент.“

15. „Какво е успехът? Мисля, че това е да имаш усет за нещата, които правиш. Да знаеш, че само това не е достатъчно, да се трудиш усилено и да целепологаш правилно.“

16. „На мен консенсусът ми изглежда като изоставяне на всичко, в което вярваш, на принципите и ценностите ти. Той е нещо, в което никой не вярва и срещу което никой не възразява.“

17. „Няма свобода, докато няма икономическа свобода.“

18. „Демократичните начини трябва да намерят начини да оставят терористите и бандитите без кислорода на публичното внимание, от който те зависят.“

19. „Никой не помни добрия самарянин, защото е имал добри намерения. Той е имал и доста пари освен тях.“

20. „Когато управляваш страна като Британия – силна, с водеща роля в световните отношения в добри и лоши времена, страна, която е винаги надеждна, то трябва да си железен.“

21. „Дължа почти всичко на баща си и за мен е завладяващо интересно, че нещата, които научих в един малък град, в едно скромно семейство, са нещата, за които вярвам, че печелят изборите.“

22. „В политиката съм заради конфликта между добро и зло, но вярвам, че накрая доброто ще възтържествува.“

23. „Едно от нещата, на които политиката ме научи е, че мъжете със сигурност не са здравомислещия пол.“

24. „Тази дама не е за подхвърляне.“

25. „Може петелът да кукурига, но кокошката е тази, която снася яйца.“

26. „Може и да не казвате умишлени лъжи, но понякога трябва да бъдете гъвкави.“

27. „Аз притежавам чисто женската способност да се захвана с една работа и да я свърша докрая, дори всички наоколо да я оставят и да си тръгнат.“

28. „Планирай работата си за днес и всеки следващ ден и после работи по плана.“

29. „Да бъдеш премиер е самотно занимание... не можеш да водиш, ако си част от тълпата.“

30. „Дори моите критици да ме видят да ходя по водата на Темза, ще кажат, че е защото не умея да плувам.“

31. „Това, от което Британия има нужда, е желязна лейди.“

32. „Да седиш по средата на пътя е много опасно – може да те блъснат и от двете страни.“

33. „Свят без ядрени оръжия би бил много по-нестабилен и опасен за всички ни.“

34. „Да познаваш врага си винаги се отплаща – най-малкото можеш да го превърнеш в приятел.“

35. „Ако искаш да си прережеш гърлото сам, не идвай да ти превързвам раните.“

36. „Казаха ни, че нашата кампания не е достатъчно лъскава. Възприемам това като комплимент.“

37. „Вие и аз може да идваме по пътя или с влака, но икономистите пътуват по инфраструктура.“

38. „Клишета? Да има клишета, защото те са верни.“

39. „Харесвам г-н Горбачов, бихме могли да вършим работа заедно.“

40. „Хората си мислят, че на върха няма достатъчно място. Възприемат го като Еверест. Истината е, че на върха има прекалено много място.“

"Ние сме общество, където хората са свободни да правят избор, да правят грешки, да бъдат щедри и състрадателни. Това имаме предвид под морално общество, не такова където държавата е отговорна за всичко и никой не е отговорен за държавата." (Подбрани от Борислава Ангелова)

ТЕМА ЗА ДИСКУСИЯ

Това, че имаме равни права, прави ли ни еднакво умни, еднакво знаещи и разбиращи?!

Така да се каже, истинската форма на Земята! :)

Из: **За смъртта на експертизата и обезценяването на експертното мнение**, Светослав Александров

Една от знаковите книги, излезли през 2017-та година, е **"Смъртта на експертизата"** от проф. Томас Никълс. Книгата е важна, защото е едно от най-подробните изследвания по темата защо хората се доверяват на псевдонауката, защо са податливи на глупави идеи като плоска земя, антиваксърство, лъжетеорията, че човек не е бил на Луната и т.н.

Книгата засяга много важна тема – защо между съвременното общество и специалистите и експертите зее такава голяма бездна. Стигнали сме до етапа не просто да се съмняваме в експертите, но направо да ги презираме. Ние смятаме, че експертите грешат само защото са експерти. Спорим с докторите какви лекарства да ни изпишат. Караме се на учителите, когато децата изкарат лоша оценка на контролното и настояваме, че отговорите им са верни, дори когато не

са. Склонни сме да мислим, че сме също толкова умни, колкото останалите и дори по-умни от тях.

Проф. Никълс конкретизира, че под "смъртта на експертизата" няма предвид, че експертите намаляват или че уменията им изчезват. Напротив - винаги ще има лекари, дипломати, юристи, инженери, както и много други специалисти в различни области. Светът не би могъл да оцелее без тези хора. Ако се разболеем, отиваме на лекар, ако бъдем арестувани, викаме адвокат. Когато пътуваме, ние приемаме, че пилотите знаят как да управляват самолета. Но Томас Никълс пояснява, че това са примери, когато разчитаме на експертите или техниците, а не реални примери за диалог между експертите и широката общественост. Готови сме да приемем експертното становище само докато то ни върши работа. Искаме докторът да ни превърже наранения крак, но не и да ни изнася лекция с какво да се храним. Искаме да се справим с данъчните проблеми, но нека никой да не ни съветва, че трябва да напишем завещание (половината от женените американци с деца дори не са си направили труда да напишат такова).
(Прочети ЦЯЛАТА СТАТИЯ)

Един пораждащ несъгласие цитат: *"Според Томас Никълс това, което наблюдаваме днес, не е резултат просто от невежество, а от необосновано арогантно поведение на една самовлюбена култура, която не може да търпи дори най-малкият намек за неравенство от какъвто и да е вид. Включително и за неравенство по отношение на познанията между лаика и експерта."*

Моето възражение: Западната култура не е "една самовлюбена култура, която не може да търпи дори най-малкият намек за неравенство от какъвто и да е вид", напротив, Западът (и "капитализмът", т.е. свободното пазарно общество) е основан на идеята за неравенството: ние сме неравни във всички отношения, ние сме индивидуалности, всеки е различен, всеки е различност – неравни сме във всички отношения – с изключение на едно, именно че имаме равни права. Комунизмът е общество, което не търпи неравенството и залага на унификацията на индивидите, не Западът. (Разбира се, на Запад има тенденции към комунизиране, само в този смисъл съм съгласен с твърдението за въпросната "... самовлюбена култура, която не може да търпи дори най-малкият намек за неравенство от какъвто и да е вид...") Нещата трябва да се уточняват, в противен случай се стига до подвеждане, до загуба на верния смисъл, до съгрешаване спрямо истината. А иначе статията (и книгата) поражда много заслужаващи обсъждане въпроси и затова я оценявам като полезна.

В този смисъл виж и следното твърдение на самия автор Tom Nichols (превод RetroGuy, **Смърть експертизы**), чиято позиция отговаря на моята, изразена по-горе:

... Днес всяко твърдение на експерта провокира взрив от гняв от страна на отделна група граждани на САЩ, които незабавно започват да се оплакват, че такива твърдения не са нищо друго освен «обръщане към авторитета», гарантиран признак на твърд «елитизъм» и очевиден опит да използваме званието с цел да бъде задушен диалога, изискван от «истинската» демокрация.

Но демокрацията означава система за управление, а не състояние на всеобщо равенство. Това означава, че имаме равни права с правителството и с другите граждани. Притежаването на равни права не е еквивалентно на притежаването на еднакви таланти, способности или знания. И съвсем точно не се подразбира, че «мнението на всеки човек по всеки въпрос е така важно както и мнението на другите хора». Такова разбиране е очевидна глупост, но въпреки това значително количество хора твърдо се придържат към него...

Съветвам ви, прочетете текста на самия автор, понеже преразказът на представяния книга му (Св.Александров) на места има предизвикващи възражение не дотам премислени пасаж. (**Прочети ЦЯЛАТА ОРИГИНАЛНА СТАТИЯ**)

ТЕХНОЛОГИИ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

Интерактивните методи за обучение

Цветелина Господинова (Нов български университет)

The subject of the article is the types of interactive teaching methods: Situational, Discussion and Experimental methods. The application of the methods is illustrated by example presentation of English class work.

1.В статията ще бъдат представени три вида интерактивни методи: ситуационни, дискуссионни и опитни (емпирични) методи. Те ще бъдат разгледани с оглед на възможностите им за използване в обучението по чужд език.

2.Ситуационни методи

Ситуационните методи са най-обещаващата новост в дидактиката на XX век, конкурираща се само с приложението на компютъра и мултимедията в образованието. Те се използват за имитиране на професионална или организаторска дейност за учебни цели. Създадени са в практиката на йезуитските училища през XVIII. век. След Втората световна война се разпространяват по целия свят, възродени са в Харвард и Йелс (Харвардски методи) при обучението на мениджъри.

Ситуационните методи заемат важно място в учебния процес - за илюстрация, за получаване на обратна връзка, за формиране на умения и навици, за тренинг, за затвърдяване на знанията и уменията, за проверка и оценка.

2.1.Метод на конкретните ситуации (кейс-стъди)

При този метод цел на обучението е развитието на определени качества на мисленето – любознателност, разсъдливост, мъдрост; личностни качества – твърдост, отговорност. Основни принципи на метода са: Подбор на ситуацията – конкретни образи, сцени, събития в текста; Проблемна и проективна ситуация; Първичност на ситуационния анализ – «Как е?» (реалност), а не «Как може да бъде?» или «Как искам да бъде?»; Ориентация в ситуацията (конкретен набор от параметри), а не общи приказки и разсъждения; Задължителна връзка на анализа с практиката; Предимство на действието пред знанието; Активно интелектуално и емоционално участие на учениците; Нетрадиционна роля на учителя – откитост, сътрудничество, подпомагане; насочване, а не управление; Единство на съдържателни и процесуални цели на обучението.

Препоръчват се следните етапи на работата:

- Анализ (изучаване на проблема).
- Изясняване на алтернативите (подбиране на необходимите факти).
- Избор на алтернатива.
- Разработване на решение.
- Презентация пред другите, които са наблюдатели и коментатори (Иванов 1993, с.103)

2.2.Казус

Казусът е възможно най-близко до действителността описание на реална ситуация за вземане на решение. Описват се възможно най-много факти, а не само тези, които са нужни на задачата за анализ и вземане на решение. Ученикът трябва да разграничава важна от не важна информация, да анализира ситуацията и да разработва предложения за решения, съответно в някои случаи даже

първо да разбере в какво се състои проблемът. Няма едно правилно решение, а различни алтернативни възможности, които имат различни предимства и недостатъци. Познати са следните видове казуси:

- за вземане на решение (много информация и точно описание на обстановката);
- за преценка (информация плюс готово решение заедно с аргументацията); за намиране на проблема (много информация – и излишна);
- информационен казус (описание на проблема без информация);
- за проучване (наблюдава се напредък в практиката).

Вариантите на организация на работата са различни:

- самостоятелно проучване (напр. домашна работа);
- групов дискусия (консенсус или генериране на различни мнения);
- пленарно заседание (съпоставка на груповите мнения, оценка);
- синтез (втори тур – обсъждане на различните групови решения) и пр.

2.3. Симулация

При симулацията участниците извършват определена дейност в условия възможно най-близки до условията на реалната ситуация. Методът е полезен, когато за изпълнението на някои задачи се изисква практика, а не е възможно да се упражнява съответната дейност. Методът позволява на участниците да приложат пряко усвоеното. Симулацията може да е само на част от дейността. Необходимо е симулацията да се доближава възможно най-много до действителните условия, така че да позволява на участника да пренесе пряко усвоеното в реалността.

1.3. Игра

Играта е вид симулация, изискваща активно участие, което позволява приложение на усвоените знания. Имитира се реална дейност в една или друга изкуствено създадена ситуация. Участниците или изпълняват определени роли, или са активни зрители (жури). Предназначението ѝ е да формира умения и навици за реални действия. Ефективността (време) е 4-5 пъти по-висока в сравнение с традиционните методи. Играта разнообразява често задавани упражнения. Тя не притеснява участниците и е забавна и привлекателна. Чрез забавните моменти много лесно се постига сплотеност в групата и се осигурява по-отворена атмосфера на взаимно внимание. Тя спомага за ефективното насърчаване на комуникацията, поради това е особено подходящ метод за по-свити ученици или за участници, които не се познават. Изисква се време за обясняване на процедурата и правилата, както и за снабдяването с необходимите материали. Играта увеличава интереса към обучението, развива самостоятелност у учениците,

запознава ги с ролевата структура на дейността. Тя служи за трансфер на знания и формира базисни социални умения. Учителят най-често е арбитър.

Игровата дейност за учебни цели се основава на следните принципи: активност, динамичност, занимателност, изпълнение на роли, колективен характер (работа в екип), моделиране на дейността, обратна връзка, проблемност, съревнователност, резултативност, самостоятелност, системност. При нарушаването на тези принципи се получават грешки, от които най-често срещаната е игра заради самата игра, когато се пренебрегне учебната цел. При *ролевата игра* учениците са склонни да сливат в съзнанието си хипотетичното и реалното по отношение на някаква дейност или функция и в резултат играейки, я изучават. Участниците симулират определена ситуация за разиграване на това, което са усвоили или правят това с цел развиване на нови способности. Участникът може да се конфронтира с друг човек и ще трябва да отговаря на въпроси, да направлява проблема в различни посоки или да отговаря на критики.

Счита се, че ролевата игра развива у участниците редица социални умения: за комуникация (формулиране на становища, изслушване на мнения, вербално и невербално изразяване); за сътрудничество; за преговаряне и договаряне; за преодоляване на конфликти. В основата на ролевите игри е разбирането за социалните роли. Те се разглеждат като форми на поведение, чрез които индивидът изучава и изгражда социалния си живот. Всеки се социализира, т.е. запознава се с формата на поведение, която се очаква от него. Основните теории за ролята са две, от тях произтичат и две форми на ролева игра.

Традиционната функционалистка теза е, че свързаните с ролята действия са толкова по-функционални, колкото по-добре поведението на играещия ролята съвпада с предписанията за ролята (очакванията на обществото).

Интеракционистката теза предполага партньорите в дадена ситуация да планират и реализират стратегиите си на поведение съобразно със ситуацията и така да се настройват към особеностите на интеракционния си партньор. Те задоволят индивидуалните си потребности и реализират собствените си вжждания в рамките на съответното зададено ролево пространство.

Модерните варианти на ролеви игри са от втория тип. Те нямат точен сценарий. Вместо изискване за стриктно изпълнение на ролята, на участниците се дава свобода да се ориентират в групата и да определят сами действията си в рамките на едно кратко описание на съдържанието на ролите и изобилие от съпътстваща информация. Обикновено само се фиксира идейната рамка и учениците имат свободата да действат или разсъждават в нея, но по свой собствен начин. Представлението може да бъде ръководено или напълно свободно. Във всеки един от случаите е нужна значителна активност при планирането и обясненията от страна на ръководителя и организация на постановката от страна на участниците. Постановката не бива да продължава повече от 5-10 минути, а последващата я дискусия – около 10-15 минути.

3. Дискусионни методи

Ще бъдат разгледани дискусионните методи анкета, беседа, брейнсторминг, дискусия, обсъждане, дебати.

3.1. Анкета

Анкета е свързана с определен проблем, който трябва да се реши, тя въвлеча в колективно обсъждане, намаляване на разногласията, формулира се компромисна теза.

3.2. Беседа

При беседата обсъждането е по-открито, целта е по-скоро междуличностно разбиране, отколкото отговор на специфичен въпрос или проблем. Счита се за идеалния случай на педагогически комуникативни отношения. Учителят задава въпрос, ученикът отговаря, учителят коригира отговора. Въпреки очакванията, че този модел ще е зависим от социокултурния контекст, се оказва, че не е така. Той е дотолкова преобладаващ в практиката и дотолкова вкоренен в опита на учителите, че те прибегват до него интуитивно. При обучаващата беседа преподавателят “води” ученика към формулировката на даден отговор или към съгласие (Сократова беседа).

3.3. Брейнсторминг

Брейнсторминг (мозъчна атака, колективно генериране на идеи) е създаден през 1953 г. от Алекс Осбърн (Osborn, 1953, с. 231) и представлява форма на съвместно обсъждане на идеи. Той е процес за генериране на нови идеи от колективната мъдрост и синергия на групата. Процедурата включва два етапа: “Генерация на идеи” – осигуряване на неограничен брой идеи без контрол от съзнанието. Всеки участник има право да даде колкото иска идеи в условията на ограничено време за формулирането им (13 мин.). Всички идеи се фиксират и никой няма право да ги оценява. “Анализ на идеите” е самото обсъждане на всяка изказана идея, която е анонимна, и става през втория етап. За прилагането на метода са необходими: регистратор и фасилитатор (може да бъде един и същ човек), изясняване на проблема или въпроса като най-напред се генерират индивидуални идеи и се фиксират на хартия и се групират по приоритет. Разновидности на метода: обратна (търсене на недостатъци), индивидуална, по двойки, едно- и двустадийна, “играта на дилетанти”, в която вземат участие не специалисти като генератори на идеи, които не са обременени от професионални и научни догми и шампи. Брейнстормингът поощрява пълноценното участие на всеки участник. Служи за стимулиране на мисленето. Дава възможност на другите участници да се възползват от опита на по-напредналите. Позволява на учителя да оцени нивото на знания и способностите, усвоени от различните членове на групата. Най-ефективен метод е в крайните фази на обучението, когато участниците притежават известни знания по темата, за да могат да създадат свои идеи. Учителят трябва да е в състояние да ръководи дискусията и да провокира интерес у участниците, в случай че те не се окажат достатъчно активни.

3.4. Дискусия

Дискусията е процес на взаимодействие, контролирано от учителя, посредством което участниците усвояват информация и опит. Диалогичната форма се използва за затвърдяване на знания; за представяне на участниците на различни подходи и интерпретации; за увеличаване на вече добитите знания, за изясняване на вече познатия материал или изменение на неговите перспективи; за развиване на способност да се разсъждава; за придобиване на опит в самостоятелно идентифициране и решаване на проблемите. Препоръчва се тематиката да обхваща по-обобщени, глобални теми, предполагащи възможност за различни мнения (противоречия). Дискусиите могат да бъдат: импровизирана, регламентирана (ръководена от учителя или от ученик), представлява свободен обмен на мнения, не формална, не регламентирана дискусия, работа в обособени малки групи. Групова дискусия може да бъде ограничена или разширена според размера на групата (ако тя е прекалено голяма ще е уместно да се раздели на подгрупи за да се приспособи към различни нива на взаимодействие и към разнообразието от теми необходими за реализирането на възпитателната цел).

Недостатъци на дискусията като метод е, че изисква много време; запознатост на участниците с разглежданата тема, поради това не трябва да се използва в началните фази на обучение, когато се преподава нов материал. Дискусията изисква от учителя:

- да стимулира оригиналността на мисленето, изказването на мнения, алтернативи, нееднакви мнения;
- наличие на добре развити ръководни умения у учителя за да може да я поддържа съдържателно в необходимата посока, както и да позволи на всички участници да се изявят; да се познава отлично разглежданата тема;
- да подготвя въпроси, които да провокират разговор и размишление, различни гледни точки;
- да накара, стимулира участниците по отделно да изясняват, анализират и резюмират.

3.5. Обсъждане

Обсъждането е техника много близка до дискусията. Общото е технологичната реализация, а различното – предметите на обсъждане, които са конкретни: книга, филм, статия, ученически творби (съчинения, рисунки). Много важен е оценъчният момент (аргументи).

3.6. Дебат

Дебатите са обмен на идеи, излагане на позиции и аргументи в защитата им и против другите; алтернативните гледни точки не е необходимо да се унифицират.

Всеки един от разгледаните методи обслужва определени образователни цели и може да има вредни и антиобразователни ефекти, успехът или изгодата не се включват при обсъждането на достоинства им. Специфичен вид диску-

сия е когато две групи разменят по утвърдени правила своите аргументи по повод на проблем или спорно схващане. Трета група (жури) оценява хода на дебата и сравнява противопоставените гледни точки на групите. В подготвителната част се формулира темата (или като съждение, или като алтернативи), формират се двете групи - „за“ и „против“, като насочването към позициите става чрез жребий, а не по пристрастие. Може да бъдат подготвени предварително работни листи с примерни аргументи за и против. Групата събира и обсъжда и други аргументи и доказателства, като аргументите се разпределят между членовете, така че всеки да се свърже поне с един от тях. След това всяка група определя или избира по един представител. От тези представители се образуват две групи („за“ и „против“) с еднакъв брой участници (5-7), които дискутират. Останалите участници образуват жури. Един от тях може да бъде определен за ръководител на дебата. Журито се запознава с критериите за оценка на дискутиращите: дали аргументите са верни като съдържание, съответстват ли на защитаващите позиции, липсват ли важни аргументи, езикова култура на представянето, оригиналност и убедителност, атрактивност, отношение към противника. Провеждане на дебата протича по следния начин:.

- Дебатът се води от ръководител.
- Говори се по ред. Всеки участник (без първия) е длъжен първо да вземе отношение по отговора на преждеговорившия от противниците и след това сам да изложи свой аргумент.
- Първият участник отговаря на последния аргумент на противниковата страна.
- Дискутира се до изчерпване на аргументите.
- Оценката става след края на дебата.
- Може да се попълва карта или да се гласува.
- Журито обосновава оценката си. Тя също се дискутира.
- Изготвеният проект се представя, участват членовете на групата е групата като цяло, използват се средства за онагледяване, представянето трябва да бъде ясно, оригинално, точно, да има комуникация с аудиторията.
- Обсъждането на проекта обхваща усвоените знания и умения, комуникация вътре в групата, между групите, между преподавателя и групите, компетентността за комуникиране и решаване на конфликти, уменията за критично отношение.

4. Опитни методи

Ще бъде разгледан методът на проектите, тъй като той е най-широко използваният в последно време в практиката. Изпълнението на изследователски проекти помага на учениците да формират в себе си интелектуална и формална автономност.

Осъществяването на проекта преминава през следните фази:

- *Стартова фаза* – намиране на тема. Избор на тема, договарят се критериите за оценка на проекта.

- *Същинска работна фаза* - провеждане на проекта. Планира се работата в групите.

- *Представяне на проекта* - участие на членовете на групата, групата като цяло, средства за онагледяване, точност, комуникация с аудиторията.

- *Обсъждане на проекта* - ниво на усвоени знания и умения, комуникация вътре в групата, между групите, между преподавателя и групите.

Функциите на метода на проектите според Галина Шамонина са (Шамонина, 2008):

- *Познавателна* – конструиране на съдържанието на учебната дейност и процеса на реализацията и осъзнаване на тенденциите за развитие на образователната степен – “надникване в бъдещето.”

- *Управляваща* – ориентиране към поставена цел, планиране контрол върху процеса на постигане на целта.

- *Развиваща* – прогнозиране на процесите –формиране на социално важни качества на личността и подкрепа на индивидуалността, качествена промяна на субектите и обектите, възникване на нови форми, иновации и нововъведения, преобразуване на вътрешните и външните им връзки.

- *Културоизграждаща* – планиране на начините за възпроизвеждане и развитие на културата, подбор на културосъобразно съдържание и “пресъздаване” на културни образци и норми, насочени към възпитанието на младия човек.

- *Мотивираща* – развитие на вътрешната и външната мотивация за активно участие в учебния процес на базата на важна и интересна информация за културата, традициите и историята на страната на изучавания език.

- *Информативно-обучаваща* – реализиране на такива методи на обучение като демонстрация, обяснение, изследване на факти, събития и процеси, оформени и представени със средствата на чуждия език.

- *Евристична* – ориентиране към самостоятелно откриване на новото на базата на предварителния опит на обучаваните и насочването им към активна познавателна дейност.

- *Контролна* – осъществяване на текущо и поэтапно наблюдение.

- *Рефлексно-оценъчна* – определяне на степента на усвояване на знанията, навиците и уменията в процеса на изпълнение на проекта в съответствие с изискванията на програмата.

- *Комуникативна* – проектът цели развитие на комуникативната компетентност на студентите. Комуникативната компетентност се изразява в способността за съвместна работа с други хора, познаване на психологията и етиката, способността за точно възприемане на другия човек.

Методът на проектите е “такъв подход към обучението, който обогатява традиционните методи и който може да бъде използван практически на всички нива, възрасти и способности на обучаваните “ (Haines, 1989, с.1).

Използването на Метода на проектите в процеса на преподаване на чужд език се характеризира с ориентация към развитие на личността със средствата на учебния предмет. В него се фиксира промяна на схемата на общуване, която следва да бъде субектно-субектна – студентът става активен, творчески субект на учебната дейност.

5.Приложение на интерактивни методи в ранното обучение по съвременни езици

За илюстриране на приложението на интерактивни методи в ранното чуждоезиково обучение се прилага примерна разработка на занятие по английски език в предучилищна възраст.

Примерна разработка на занятие по английски език в предучилищна възраст

Тема: Плодове

Цели:

- нови лексикални знания: децата трябва да усвоят 6 нови думи: ягода (a strawberry), круша (a pear), слива (a plum), череша (a cherry), банан (a banana), ябълка (an apple)

- фонетични знания – усвояване на правилно произношение на новите думи

- граматични знания – усвояване на правилния неопределителен член на названието на дадения плод

- умения: развитие на уменията за слушане и говорене

- поведение: развитие на уменията за правилно изразяване

Материали : картинки на плодовете

Дейности по време на занятието

1.Поздрав : Часът започва с поздрав на английски език. Децата седят по местата си.

Good afternoon! How are you?

Добър ден! Как сте?

Децата отговарят по вече усвоен модел:

Good afternoon! Fine, thanks!

Добър ден! Благодаря, добре!

3.Мотивационна част:

За да бъдат мотивирани децата преди да се пристъпи към новите знания се извършват двигателни упражнения, например игра. Тя се извършва под команда и показване от учителката на английски език. Командите са познати, но

трябва да се напомнят съответните движения, в случай че някое от децата е забравило командата.

- Пипнете пода!-Touch the floor!
- Пипнете нослетата си! Touch the nose!
- Вдигнете ръце! Hands up!

Децата повтарят няколко пъти тези команди. Тази двигателна игра повдига настроението на децата.

4.Нови знания

Усвояват се наименованията на 6 плода:

- Учителката показва картинка на съответния плод и произнася наименованието му на английски език.
- Всички деца произнасят думата заедно
- Всяко дете произнася самостоятелно новата дума
- Преминава се към следващата дума

5.Игра:

Всяко дете си тегли картонче с нарисуван върху него плод. При посочване от учителката детето казва на английски език названието на съответния плод. Излиза едно от децата, тегли картонче и задава въпрос на останалите деца: Кой е този плод? What is this?

6.Часът завършва с поздрав.

Довиждане! Лек ден!

Goodbye! Have a nice day!

Формата е фронтална. Работи се с всички деца едновременно. Децата “слушат” и “говорят”.

Заклучение:

Системното прилагане на интерактивните методи на обучение трябва да започне с децата още в предучилищна възраст, за да се осъществи пълноценна подготовка на подрастващите за справяне с предизвикателствата на бъдещето. Учителят трябва да подбира такива методи, които не изискват умения за четене и писане. Интерактивните методи са свързани с използване на богат набор от интерактивни техники.

БИБЛИОГРАФИЯ

Иванов, И. (1993): *Педагогическо изследване, методология, методи*, София: Фондация “Отворено общество”

Иванов, И.: www.ivanpivanov.com/.../55_Interaktivni-metodi-za-obuchenie.pdf

Шамонина, Г., Маринова, Т. (2008). *Здравствуй, Россия!* Варна: Изд. ВСУ “Ч. Храбър”

Osborn, A. (1953). *Applied imagination principles and procedures of creative thinking* New York: Scribner

КАЗУСИ

Има ли действителни последователи на Апостола на свободата в страната, в която почитателите на робството са толкова много?

**Има ли почитатели на
Левски? А защо като сте
негови почитатели не
правите нищо за да се борите
и да постигнете свободата
си?! 😞**

**Как Нейно Величество Елизабет II показва кралското си презрение към
Brexit**

Как кралица Елизабет II "тролна" Brexit без думи

По традиция британският монарх пази дистанция от активната политика във всяка ситуация. Затова и никога няма да чуете какво мисли кралица Елизабет II по въпроса за Brexit, например. За 65-годишния период на своето управление обаче Нейно Величество се е усъвършенствала в изкуството да демонстрира мнението си без задължително да го изрича на глас.

Ето защо когато кралицата се появи в британския парламент на 21 юни за да изнесе годишната си реч, костюмът ѝ привлече вниманието на по-наблюдателните зрители.

Британската кралица се появи в светлосиньо манто с брошка и перли, комбинирано с шапка в същия десен, украсена с цветни орнаменти с жълти "тичинки". Камерата, която следеше Елизабет II по време на речта, беше разкадрована по такъв начин, че цветята на шапката ѝ изглеждаха удивително подобни на златните звезди от флага на Европейския съюз. (**Прочети ЦЯЛАТА СТАТИЯ**)

IN MEMORIAM

Почина инженер Венелин Паунов, славният директор на пловдивската ПГЕЕ

вторник, 20 юни 2017 г.

Общи приятели преди два часа ми съобщиха, че днес, към 11 часа, в дома си е починал бившият директор на пловдивската ПГЕЕ инж. Венелин Паунов. Получил е масивен инфаркт и е издъхнал бързо – това е смърт, характерна за добрите, за праведните хора.

Не мога да повярвам, че шефът, както го наричахме, вече го няма. Смъртта е напълно непонятно нещо. Стоя на едно място и вече два часа не мога да асимилирам как така този уважаван не само от мен човек от днес вече го няма. Разбрах, че и вчера е бил в кафенето пред училището, на което е дал толкова много. (Аз се видях и разговарях с него също там, преди две седмици - по време на протеста си за свобода в образованието.) Не мога да проумея липсата на г-н Паунов, отсъствието му от този свят – и преселването на душата му в един друг свят. Бог да прости "бате Венко" – както мнозина от приятелите му го наричаха!

Той беше изключително деен, енергичен и жизнен човек – и вероятно по тази причина вестта за смъртта му е толкова непонятна, неподдаваща се на възприемане. Директорът на пловдивската ПГЕЕ беше невероятно човечен човек, който беше приятел не само с колегите си, но и с учениците. Успяваше да намери човечен, задушевен подход към всеки човек. Прекрасен мениджър е г-н Паунов – каквито са същинска рядкост! Всъщност загадката на това толкова

трудно изкуство за управление на много хора е проста: той уважаваше личността на другите и никога не си позволяваше да не зачита свободата и достойнството им. Разговаряше напълно непосредствено и искрено с всеки човек. Учениците го обичаха сякаш им е баща, той наистина се отнасяше бащински и приятелски с тях. А училището в ония години беше нещо като дом за всички нас, за който директорът се грижеше ден и нощ. По негово време реформата в ПГЕЕ беше вече направена, нямаше нужда от нея. А след това, за жалост, дойдоха други, коренно различни времена...

На хора като него властта не действа деморализиращо, те си остават съвсем естествени, импулсивни, непринудени. По това се познава личността от голям калибър: че властта я приемат като тежка отговорност – и че тя не ги променя. Той беше виртуоз в разумното, в смисленото и човечното, за доброто на хората упражняване на властта. По негово време – писал съм го и друг път – в нашето училище имаше атмосфера на неподправено свободолубие, т.е. в него

властваше съвсем чист академичен, направо оксфордски дух. На това се дължат и огромните постижения на училището по негово време. Ето една статия, в която съм казал най-важното по моя преценка: **Строители на капитализма: инж. Венелин Паунов, един блестящ мениджър в образованието**. Тя е писана в далечната вече 2006 г.

Искам да напиша още много и то важни, съвсем заслужени неща за покойния, когото чувствам толкова близък човек и приятел, но някак не ми се получава писането в този особен и така тъжен момент.

Ще съобща само това, че всички, които го уважаваме, ще можем да се простим с нашия приятел Венелин Паунов в черквата на Централни гробища в Пловдив в четвъртък, от 11 часа.

Господин Паунов, ти ще останеш в душите ни като обичан, достоен човек и приятел! Ти преуспя в най-главното: вдъхновяваше ни за всеотдайна работа за доброто на младите хора, възпитаниците на нашето славно училище! Дълбок поклон пред светлата ти памет!

Скъпи шефе, с Богом до срещата ни в оня, другия, в истинския свят, където животът, който ти толкова много обичаше, няма край!

21 коментара:

Анонимен каза: Nullum hominem esse immortalem.

Атанас Атанасов каза: Поклон и светла му памет!

Desi Morgan каза: Много жалко! Светла памет!

Emilia Vladova каза: Да почива в мир! Светла му памет!

Vania Iskrova каза: Поклон! Да почива в мир!

Dora Georgieva каза: ПОКЛОН!

Ангел Грънчаров каза: Не може да е безсмъртен оня, който понятие си няма що е безсмъртие. Тоест който няма отношение към безсмъртните, вечните неща. А вечните, непреходните, неумиращите неща имат духовно естество. От рода на душите, духа, идеите, ценностите, истините, Бог и т.н.

Анонимен каза: Оня, който има понятие какво е безсмъртие, също не може да е безсмъртен. :-)

гАд каза: Поклон и светла му памет! Бях ученик докато беше директор, винаги се е държал на ниво с нас.

Nedelin Boyadjiev каза: Светла му памет!

Антон Антонов каза: Светла му памет!

Radomir Parpulov каза: Мир на праха му!

Марин Чушков каза: Мир на праха му и вечна му памет! Ангеле, заставам зад всяка дума, която си написал за инж. Паунов. Имах удоволствието да уча по негово време в ПГЕЕ. Истинска и достойна личност!

Стефан Колев каза: Светла му памет!

Peпа Skenderova каза: Поклон, Светла му памет!

Vasil Krastev каза: Хубав, истински човек! Поклон!

Konstantin Dimov каза: Голям човек беше! Бог да го прости!

Валерий Михайлов каза: Поклон!

Владимир Петков каза: Познавам, а вече и в минало време го познавах този човек единствено от твоите описания, Чоджум! Което не ми пречи да го уважавам с твоето отношение! Да кажа, че съжалявам за кончината му! Да отбележа, че дори само защото е оставил училището и спомените за личността си като разбиращ и като милеещ работата си човек и ръководител в твоите и в очите на твоите себеподобни по чувствителност и светоусещане хора инженер Венелин Паунов, "бате Венко", заслужава почит, уважение и приживе, и след смъртта си! Заслужава обезсмъртяване не, само с твоите редове за него, не, само в спомените на учениците му но и в училищната, скромна макар, но непременно задължителна почетна дъска на заслужилите дейци, на образованието и в ТЕТ-а, и в ПГЕЕ! Която, разбира се, че днешните ръководителки-унищожителки на училището не биха могли, по силата на умствена изостаналост и моралната си нечистоплътност, нито да оценят, нито и да я създадат! Светла памет за покойния!

Mariana Tomova каза: Бог да го прости!

Veselin Georgiev каза: ... Нямам думи... добър човек ни напуска... Чест беше за мен че го познавам... Випуск 2003 ТЕТ-Ленин... Сбогом, приятелю!

Най-много от всичко пазете сърцата си: защото там са изворите на живота: виждате ли как добре го е казала Библията?

сряда, 21 юни 2017 г.

Почина инж. Венелин Паунов, директорът на пловдивската ПГЕЕ, който ще запомним с човечността и с невероятния му талант да вдъхновява хората, занимаващи се с учене, с познание, с изследвания, с търсене на истината. Тъжно ми е, той си отиде съвсем внезапно – ето, вчера по това време се е събудил, станал е както всеки друг ден, нищо му е нямало, а след няколко часа, към 11 часа, ще умре. Смъртта е нещо непонятно, велика загадка за човека. Как така да го няма човекът, какво стана с този човек, който уважавахме и обичахме?! Не, не може съвсем да го няма – къде е човекът?! Разумът не може да проумее и да приеме смъртта. Събудих се тази сутрин с болезненото усещане за празнота. Този свят стана по-безчовечен със смъртта на човека Венелин Паунов, от чиято невероятно ярка човечност винаги съм се възхищавал.

Порovich се в интернет да търся негови снимки, попаднах и на някои публикации за него (като изключим моите). Примерно ето тази (виж: [Днес правят пушка, но утре може да е сателит](#)), тя е от в-к **СТАНДАРТ**, в нея намирам нещо много показателно за характера и отношението на знаменития директор, ето пасаж, съдържащ и многозначителен цитат от негово изказване:

Не мисля, че тези деца са за тежко наказание. Те са добри ученици и са направили стрелящата тръбичка от любознателност. Това заяви пред "Стандарт" директорът на гимназията инж. Венелин Паунов. Самият той смята да препоръча на учителския съвет да не наказва децата, а да се намерят други начини действията им да бъдат насочени в правилната посока: **"Казвам го на шега, но си мисля, че такива деца дори заслужават награда за това, че са намерили техническа информация за нещо в интернет, запалили са се и са го изработили. Щом в осми клас са направили пушка, след няколко години може да конструират сателит"**, заяви инж. Паунов. Преди две години гимназията по електротехника в Пловдив нашумя с друг скандален случай. Тогава пак осмокласничка направи стриптийз пред кабинета на директора, а клипът с разсъбличането беше пуснат в интернет. По-късно момичето отнесе наказание и беше преместено в друго училище.

Тази публикация е от четвъртък, 31 Януари 2008 г. Ученици от **"ТЕТ-Ленин"** (така все още обществеността в Пловдив нарича и знае нашето училище!) били изобретили... "стреляща тръбичка", т.е. "пушка", сложих в курсив раз-

съжденията на директора, вие как го възприемате?! Звучи съвсем модерно и либерално, нали така? (Почти десет години по-късно, само преди четири-пет месеца, в нашата тъй напредничава 2017 г. цял един клас в същото училище ще бъде наказан по настояване на директорката с дисциплинарно наказание и с отнемане на стипендиите за много месеци напред само защото били направили страница във Фейсбук, в която учениците свободно да могат да казват какво мислят за някои странности в училищния живот! Невероятен напредък имаме, няма що!)

Ето документ от общината, в който инж. Паунов, директорът на ПГЕЕ е сред удостоените с "Почетния знак на Община Пловдив", това е станало на 20 май 2004 г. Предпразнично удостояват директора на знаменитото училище с това почетно звание. (Точно 10 години по-късно почти на същия ден, на 19 май 2014 г. ПГЕЕ в Пловдив ще стане известна с това, че титулярният учител по философия Ангел Грънчаров, именно моя милост, като награда за всичките му постижения и за напредничавия му търсачески дух в полето на науката и на демократичното образование е... опраскан за първи път, е уволнен от не по-малко напредничаващата директорка на бившето знаменито училище, на която учителят по философия крайно не е симпатичен защото, забележете, не е типов, не е стандартен, щото е личност, обичаща свободата, щото провежда крайно различни часове, в които учениците много спорят, дискутират, търсят истината по теми, които ги вълнуват и т.н., цялата тази активност на учителя им е възприета и оценена от авангардно мислещата директорка като израз на това, че той, видите ли, е твърде "некадърен", "не става за учител", налице била "пълна липса на качества" и пр., така пише в тази смехотворна заповед; която, разбира се, година и половина по-късно ще бъде отменена от Върховния Касационен съд – и за пак ще се върна в училището, за да бъде опраскан отново и то по абсолютно същия мотив само година по-късно. На тежкото съдебно дело инж. Венелин Паунов ще се наложи да бъде мой свидетел. В съдебната зала той обяви, че в училището се правят, за съжаление, невероятни глупости и т.н. Но това е съвсем друга, макар и не по-малко многозначителна история...)

Ето един текст, наречен "пародия", чието заглавие е **ТЕТ "Ленин" Пловдив**. Не можах да разбера кой е авторът на тази страница, дълбоко е законспириран вероятно, предполагам е бивш възпитаник на училището. Там пише за знаменития учител от ТЕТ-ЛЕНИН Жак Асса и за шефа Паунов. На последния е сложил една негова снимка, в която директорът спи във влака, предполагам по време на някое от пътуванията с влак на групи ученици и учители из Западна Европа, които инж. Паунов организираше години наред (учениците ходеха на учебна практика в страни от Западна Европа по разни европейски проекти, това ставаше още преди България да е член на Европейския съюз, виждате, директорът беше много напредничав!). Снимката била... смешна (как пък да е смешен... спящ човек?!), както и да е, ний, хората, сме различни. В коментарите има спор по нравствена тема, авторът се защитава с аргумента, че пише "забавни глупос-

ти". И така може. Който иска, да иде да види снимката там, сега, в контекста на смъртта на инж. Паунов не мога да си позволя да я препубликувам тук.

Като се пише в търсачката "инж. Венелин Паунов" най-отгоре излиза моя статия за него, писана отдавна, в 2006 г. (зложелателите ми я наричат "подмазваческа", нека да я наричат както си искат, аз съм честен и откровен) разказах как възприемам и оценявам една вдъхновяваща ме с духа си личност), ето и тук линк към нея: **Строители на капитализма: инж. Венелин Паунов, един блестящ мениджър в образованието**. За мен е чест, че тази моя статия излиза най-отгоре когато се търси информация за инж. Паунов. А навремето същата статия беше препубликувана в много сайтове и вестници, показателно е, че я публикуваха дори вестниците на такива смъртни врагове каквито са БКП-БСП и ДСБ, публикуваха я вестниците **ДУМА** и **СЕДЕМ** (имаше такъв вестник, в който аз често пишех), да, това е исторически случай когато вестниците на двата непримирими политически противника са публикували без никакво изменение едно и също нещо, една и съща статия!

На 25 септември 2007 г., вторник, съм написал друга моя статия, в която говоря пак за училището и косвено за директора: **Една почти невероятна, съвсем правдива и крайно възмутителна история**. Тази статия е по времето на учителската стачка, спомням си, я написах по разказ на инж. Атанас Атанасов, там съм писал каквото съм чул от неговите уста; ето тук началото:

*Един приятел вчера ми разказа следната поучителна, пък макар и невероятна история. Той е учител в едно елитно училище в Пловдив – професионална гимназия по електротехника и електроника – прекрасен компютърен специалист е, инженер. Аз и друг път съм писал за това училище и за неговия директор, а именно статията **Строители на капитализма: инж. Венелин Паунов, блестящ мениджър в образованието**. А учителят, който ми разказа самата история, е инж. Атанас Атанасов. Казвам всички тия неща, за да е съвсем достоверна историята, която ще разкажа кажи-речи с неговите думи.*

Завежда инж. Атанасов група ученици от пловдивската гимназия във Франция на производствен стаж. Който е прочел статията за директора на същата гимназия инж. Паунов вече знае, че това елитно училище в Пловдив има невероятни постижения в полето на европейската интеграция. И то още дълго време преди България официално да влезе в Европейския съюз. Групата наши ученици се установява в град Шатилон Сюр Сен, а тамошното училище, с което имат тясна връзка, се нарича Лицей "Дезире Низар". Към нашата група ученици бил прикрепен техният заместник-директор, а именно мосю Ноел Естра. Всички тия факти, повтарям, са нужни именно за пълната достоверност на невероятната история, която ще ви разкажа.

Можете да прочетете там цялата история, става дума за това какви заплати получават френските и българските учители. А в четвъртък, 16 септември 2010 г., в ранната утрин аз пиша статия със заглавие **Животът, личностите и чувствата в едно осиротяло училище**, в която разказвам за първия 15-ти сеп-

тември, в който на ПГЕЕ директор не е инж. Паунов, училището си има нова директорка. Ето откъс и от това много прочувствено есе, заради което си пострадах за първи път, платих голяма цена заради прословутата си искреност (разбира се, на новата директорка изобщо не ѝ бяха приятни тия мои чувства!); та там пиша следното:

*Вчера се откри учебната година и при нас, в моето училище – ПГЕЕ (Професионална гимназия по електротехника и електроника) в Пловдив. Както си му е реда се откри, макар че тази година има и промени: имаме нов директор (Стоянка Анастасова), а пък колоси на гимназията като Венелин Паунов, вече бивш директор (аз за него съм писал тук: **Строители на капитализма: инж. Венелин Паунов, блестящ мениджър в образованието**), Жак Асса, доайен на училището, работил в него от създаването преди повече от 45 години (за него пък трябва да напиша, понеже е голяма личност), Иван Блянтов, учител по математика (последният от голямата четворка знаменити математици в това училище, освен него в нея влизаха и В. Марински, Й. Господинова и Ст. Станев, вече покойници, Бог да ги прости, първите двама починаха преди да се пенсионират, а пък последният, г-н Станев, почина година след като се пенсионира), Катя Колева и още много други. Училището осиротя без тия заслужили преподаватели и колоритни личности от голям мащаб, но какво да се прави, казваме, че "животът е такъв, не можеш да го спреш". Тъжно е без тях, такава е човешката душа, а пък аз съм сантиментален човек и го изживявам, понеже много се бях привързал, а и съм консервативен.*

"Шефът", както го наричаха всички, и учители, и ученици (ето някои отзиви предимно на бивши наши ученици, сега студенти, за инж. Паунов), вчера беше дошъл на откриването на учебната година, ръкувахме се, каза "Поканиха ме, не мога да откажа!", а после забелязах, че гледа тържеството с блеснали от възлание очи. Този човек се беше така привързал към училището, че живееше с него, за него училището беше станало сякаш част от него самия, от душата и личността му. Рядкост е да се намери такъв енергичен, ентузиазизиран ръководител, който, каквото и да говорят някои, умееше да създава настроение сред всички, да създава онова, без което училището се превръща в грамада от бетон, а именно, създаваше неговия дух.

Без него училището вече съвсем няма да е същото, въпреки че той сякаш е вградил себе си в него, ала нещо голямо изчезва безвъзвратно. Е, ще остане спомена, защото, както казах, животът е безпощаден. Преди време, когато от инспектората представиха новия директор и благодариха на шефа "за неговата неуморна дейност" – впрочем, дейността му наистина си беше неуморна в съвсем буквалния смисъл на тази дума! – той, милият, така се развълнува, че дума не можа да каже, силната емоция го задуши, и той промълви само това: "Остарях, съжалявам, остарях, приятели!" – и се разплака.

За него животът му беше училището, отдал се беше без остатък на него, всичко от себе си даваше – това никой не може да му го отрече.

Питаха го вчера колеги как е сега животът, той, пролича си, че тежко изживява промяната, рече: "Ами на вилата стоя, това-онова, но няма какво да се прави!", а пък аз му рекох: "Трябва да си намерите нови занимания!", а пък той преглътна. Какво нещо е животът, да се чуди и мае човек: ето аз, примерно, не знам защо, но си мечтая да се пенсионирам – дай Боже да доживея и да оцелея дотогава! – понеже ми се иска да се отдам изцяло на моите занимания. Т.е. на писането, четенето, книгите, смятам, че изобщо не мога да скучая като имам да чета и да пиша толкова книги още! А ето, трагедията на шефа, излиза, е голяма, за него училището беше това, което за мен са книгите; ако някой ми отнеме възможността да пиша и чета книги, аз, чини ми се, в същия миг ще умра. Дано г-н Паунов се адаптира по-леко, дано преживее голямата жизнена промяна, дай Боже!

И така нататък, и тази статия можете да изчетете ако искате. Инж. Паунов много беше привързан към училището, което е създавал, в чието създаване е участвал, за чиято слава е допринесъл толкова. Ето, оказа се, че след пенсионирането му поживя само 7 години. Не е много. Съвсем внезапно си отиде, новината за смъртта ми дойде като гръм от ясно небе вчера и ме покрусил, още не мога да се съвзема. Ето още един абзац от тази статия за да разберете още за това що за човек беше г-н Паунов:

... Шефът често ме е спирал по коридорите и с тих глас, оглеждайки се, на ухо ми шепнеше, за да не чуе друг: "Абе, Ангеле, имам един въпрос към теб: можеш ли да ми кажеш какво да правим с тая простотия у нас бе, човече? Задушават ни отвсякъде! Не се търпи вече! Ето, ти си философ, трябва да можеш да ми отговориш на въпроса. По цял ден мисля за това, е, какво ще кажеш?". Аз му казвам нещо, обсъждаме набързо темата, стигаме до общи възгледи (няма да казвам засега какви), а той, стенойки, и държейки се за главата, отминава, а пък аз отивам в час. А пък обичайния, стандартния му въпрос, който задаваше не само на мен, си беше, разбира се, този: "Хей, Ангеле, доволен си от живота, нали?!" и докато измислиш що да му отвърнеш, той отминаваше, забързан да свърши някоя работа. Такъв беше нашият директор. Тъжно е, но това е животът за нас, хората: няма вечни неща, а най-невечни сме ние, хората.

Но има нещо вечно и у нас: душите ни, емоциите ни, спомените, преживяното, човешкото помежду ни. Тия неща остават завинаги. И трябва да ценим тъкмо тях, а не преходното, мимолетното. Онова, което най-вече се цени у нас – за жалост... Та такива ми ти работи. Живот. Какво повече да каже човек?

Такива работи. Наистина, какво повече да каже човек?! А сега инж. Паунов го няма вече. Тъжно ми е за него. Нещо много значимо и голямо от света сякаш се срути и изчезна: светът вече не е същият без тази личност. Светът губи

много от раздялата си с личности от мащаба на инж. Паунов. Но това може да го разбере само човек, който се възхищава от личностите, сиреч, сам е личност; на безличните това нещо не е по силите им да го разберат – и затова те, предполагам, силно ненавиждат личностите. Да не задълбавам обаче във философски теми, щото искам след малко да направя видеозапис на предаването си **"На Агората..."**, да, ще го правя в къщи този запис (или да изляза някъде сред природата да го направя, и това е идея!). Налага се да направя видеозапис на предаването понеже утре, точно в 11 часа, това е редовният час за излъчване на предаването, е часът, в който на гробищата ще започне погребалната церемония по раздялата ни с уважавания и обичан приятел, не мога да не отида заради предаването, грозно е да не отида по тази причина, пък не мога и да пренебрегна и зрителите на предаването (наскоро нямаше едно предаване поради мое заболяване, не искам толкова често да няма предавания!), ето, компромисът е да запиша своята беседа, която да бъде излъчена по телевизията утре - когато аз ще съм на Централни гробища.

А на последната ни среща с г-н Паунов, в кафенето пред училището, където той обичайно си пиеше кафето в последните години (вече съвсем не влизаше в сградата на училището), той между другото ми каза, че имал отзиви от негови приятели, от съседни и пр., че предаването ми било "много хубаво", поздравява ме за тази моя активност; и неговото мнение било такова, макар че не винаги успявал да го гледа. Попита ме за това-онова, личеше, че много го боли за моето повторно уволнение, за моето повторно унижение. Попита ме докога смятам да продължа с протеста си. Обясних му, че продължавам да чакам и изследвам реакциите на властимащите. Той ми каза, че ме разбира, но че се страхува - понеже много хора не могат да разберат защо правя всичко това. Казах му, че правя протеста си точно с тази цел: да им помогна да разберат, че има неща, за които си струва да се борим, да понасяме известни неудобства, примерно, да протестираме всеки ден, а пък властите да се правят на изоглавени, че не забелязват протеста ни срещу тяхната собствена арогантност. Ей-за такива неща си поговорихме. Г-н Паунов е човек, който е способен да разбира всичко, дори и най-сложни неща, ето това винаги ме е удивлявало в него. Макар че ония неща, които ни се налага най-вече да разбираме, са съвсем прости. Примерно това, че сме човеци и не бива да си причиняваме зло. И че трябва да се уважаваме. Нима е толкова трудно да се разбере толкова просто нещо?! Също че животът ни е съвсем временен, никой не знае кога смъртта ще го споходи, а нейната визита, разбира се, не остава без последствия – и при това е завинаги (дали?)?! Не, аз добре зная, че човек **изцяло** няма как да умре. Умира тялото, душата, вярвам в това, не може да умре. Няма как да умре душата, това е несъмнено, нищо че не може да се докаже... приживе. Но смъртта не е изчезване в **абсолютното нищо**, не, този абсурд не е възможен – щото ако е възможен, тогава всичко се обезсмисля. Тогава просто животът се превръща в пълен абсурд, тогава животът няма

смисъл да го има. Но да не философствам за тия неща, не е подходящ моментът за това.

Боже, какви неща са ми идвали в главата, вижте, убедете се сами: **Яви се идея за създаване на "Клуб на свободните духове от ерата на Венелин Паунов"**. Това е написано и публикувано в събота, 17 ноември 2012 г., представяте ли си какво ми е щукнало в главата тогава? Ето малък откъс и тук, мисля, че е интересно:

Тази съботна сутрин изглежда е съвсем благодатна и, да се надяваме, благословена: току-що в телефонен разговор, проведен със заслужилия доайен на Професионалната гимназия по електротехника и електроника в Пловдив г-н Жак Асса най-спонтанно се роди идеята да учредим Клуб на свободните духове от ерата на Венелин Паунов – бившият, но толкова човечен и свободолюбив директор на това знаменито училище, сега вече пенсионер. Речено-сторено, ето, учредяваме го – засега само в интернет, но съвсем скоро ще почнем да се събираме и на живо. Всеки ученик, възпитаник или учител, бивш или настоящ, който смее да се нарече "свободен дух", е поканен да се включи в нашия Клуб – включително и настоящата директорка на училището!

*Както и подобава, тази организация на толкова всеотдайно предани и страстни поклонници на свободата, личността и достойнството е най-демократична, тя друга и не може да бъде. Веднага към току-що родения Клуб се присъедини и уважаваната г-жа Иванка Топалова-Асса, дълги години преподавала в същото това училище. Вярвам, че и много други личности от този порядък ще се присъединят към новоучредения Клуб. За нас ще е чест в Клуба да членува и самият г-н Венелин Паунов – личност от голям мащаб, за когото съм писал многократно, понеже на този човек съм безкрайно благодарен: той осигури за много години най-благоприятните условия за творческа изява на всички, в това число и на моята скромна особа; в "ерата на Паунов" аз написах и издадох основните си книги, наистина вдъхновяващо и плодотворно за всички беше неговото време! Много съм писал за този човек, за тази личност. Той справедливо е и един от най-главните герои на новата ми книга **НИЕ НЕ СМЕ ТУХЛИ В СТЕНАТА!** (с подзаглавие **Есета за освобождаващото образование**), която, да се надяваме, ще излезе в най-скоро време в по-голям, не чак толкова бутиков тираж. Свободата, духът, творчеството пак са основната тема и на тази моя книга. Защото, знайно е, без свобода нищо истинско не се постига: свободата за човеците е извора на всяка благодат! Самият живот за човека е непредставим без нея! Любовта даже е свобода, какво има повече да говорим по този въпрос?!*

Този въпросният Клуб отдавна го има вече, въпреки че не се събира на едно физическо място, той обаче се събира всеки ден в... интернет, във "виртуалната реалност"! Този наш клуб на почитателите на свободата, на личността, на достойнството, на любовта към живота и на още куп такива "идеалистични из-

мишльотини" съществува и заседава комай всеки ден, било в блога ми, било във Фейсбук, било по Скайпа, е, може да се каже, че моя милост в някакъв смисъл се превърна в нещо като "ядро" или "център" на този клуб на **аристократите на духа** (употребявам този израз за да вбеса простаците и завистливците, това е моят сутрешен подарък към тях!), но една общност на свободолюбиви хора няма нито "началства", нито лидери, не, в нея всички сме равни тъкмо защото сме личности и на това основание така силно ценим личността – своята и чуждата. (Който не е личност няма как да цени други личности, той по естествен и непринуден начин просто ги мрази!) Представете си обаче каква голяма чест е за г-н Паунов че още от учредяването на нашия клуб той се превърна в нещо като негов патрон! Значи в негово лице сме виждали още тогава вдъхновителят, виждали сме личността, която ни обединява, да, прибързах, че аз съм нещо като център, да имам много здраве, г-н Паунов е центърът! И ще си остане такъв. Сега, като почина г-н Паунов, е съвсем нормално той и официално да бъде провъзгласен за патрон на нашата свободолюбива и човеколюбива, а също така и обичаща живота (какво е животът за човека без свобода?!) общност. Нашият клуб често се събираше и в кафенето пред гимназията, там, където седеше г-н Паунов, на други места се събираше, но понеже в самата сграда на училището ние вече не можем (пък и не щем!) да влизаме, то сме се евакуирали временно в интернет най-вече. **Дискуссионният клуб** (и такъв си имаме в ерата на Паунов, той беше задушен от новата директорка, за която свободата е най-ненавистното нещо!), в който най-активни бяхме ние с г-н Жак Асса (всички знаят кой е той, това е доайенът на гимназията ни!), също сега е в нелегалност в интернет. Но ще дойде един ден свободата, ще изгрее слънцето на свободата, тогава ще се върнем, живот и здраве да е, пак в сградата на училището, да, ще дойде и този ден, свободата ще изгрее и "на нашата улица", и в нашето училище – но за това трябва, разбира се, да се борим. Без борба нищо не става, така е било винаги, така е и сега. Тарикатлъците тук не помагат.

Спирам дотук. Още много ще пиша, но не сега. А сега излизам да се разходя, ще си взема камерата и в парка ще направя запис на предаването си, което ще се излъчи в часа, в който аз ще бъда на поклонение пред човека, който създаде такива великолепни и благодатни условия, че не само аз, но и всички работещи в това училище бяхме вдъхновени за най-велики дела и постижения. Пак ще дойде това време, **където е тепло, пак ще тече...** иска се търпение. Нито една диктатура не е била вечна, на щика може да се опреш, но не и да седнеш – кой го беше казал това?! А в ПГЕЕ в момента управлява директорка, която сама се уподобява на "тънък кинжал", който, видите ли, съвсем лекичко се забивал в сърцето...

Съжалявам, но пиша тия неща с болка. Не желая някакъв реванш, не ме води злоба, страдам обаче заради жестоката несправедливост. Не е справедливо, разбира се, да те обявят ей-така, по един женски каприз, за "пълнен некадърник" и да те опраскват непрекъснато – само защото не си кандисал да преклониш

глава и само защото не желаеш да си плюеш сам в лицето, в достойнството. Не е справедливо, но не и **човечно** това. За мен така стоят тия неща. Г-н Паунов имаше простичка философия, която ми повтаряше всеки път като разговаряхме в последните години, ето, ще се опитам да възпроизведа думите му точно:

– Какво искаш от човека бе?! Как е възможно това – не мога да го проумея?! Този човек е дошъл тук да си изработи хляба, да си отглежда семейството – като всички други! Остави го на спокойствие бе, недей да го мъчиш и тормозиш: тогава само човекът ще си покаже таланта. За какво живеем ако сме подобни на зверове и се изяждаме?! Как така ти ще ядеш хляб, пък на ближния няма да оставиш и троха?! Не, това не е човечно! Не мога да го проумея това?! Не мога да разбера тия хора?! Ти да искаш всичко, а за другия – нищо! И значи, Ангеле, всичко е бляскаво в училището ни, други проблеми няма, само това как ти преподаваш философията е проблемът?! Майчице, какви глупости?! И как издържаш на тия всекидневни гаври?! Това е непоносимо! Не, аз това не мога да го приема! Лоша работа! Ами ти си длъжен да се защитиш, ще заведеш дело в съда, но така не бива. Не е този начинът. В голяма грешка е въпросната особа. Много се е объркала нещо. Но не тя е виновна, а тия, които са я турили там. Тя просто прави това, което може. Власт на такива не бива да се дава. Но какво е наред в държавата ни, та това да е наред?! Не знам как ще я караме нататък. На моменти се отчайвам. Простотия до шия! Ще ни умори нацията тази простотия бе, Ангеле! Задушава ни простотията. А образованието ще се оправи когато властта не пречи на учителите да си гледат работата. Работата на учителя е много тежка и никой не трябва да му пречи да си върши работата качествено. Доверие към учителя се иска. И доверие към учениците. Като се довериш на човека ти му даваш криле и той политва сякаш е птица. Това е. Просто е. Как може властващите да ги е страх да разберат и да приемат тези толкова прости истини?!

В този дух сме си говорили там, на масата в кафенето пред училището ни. С г-н Паунов, Бог да го прости, имяхме съвсем родствени разбирания за нещата от живота. Мислехме, дето се казва, в една посока. Опитвам се да изразя с мои думи неговата философия за живота, но е трудно. Той е инженер и не обичаше да философства много. Но имаше философски наклонности. То философското е тъкмо човешкото. Ох, да спирам! Аман от писане! Проклето да е това писане! Но какво да правя: такава, изглежда, ми е съдбата...

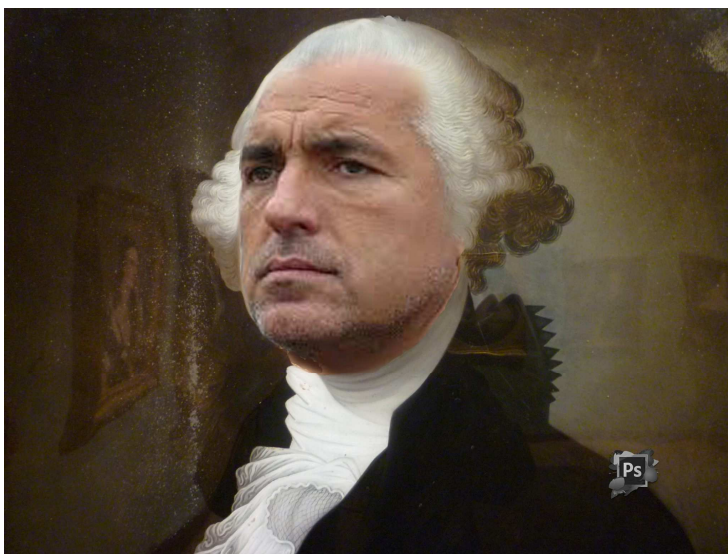
Хубав ден ви желая, приятели! Виждате ли сега, в оптиката на станалото – внезапната смърт на един талантлив човек, на една голяма личност – какво е истински важното в живота?! Първо, да не забравяме, че сме смъртни и че смъртта ни дебне, може да ни споходи във всеки един момент. Второ, да се самозабравяме, да не се мислим за велики и вечни, на този свят няма вечност, а всичко е преходно, дори и властта (трябва да пиша на г-н Премиеро писмо по този въпрос, он спешно се нужда е от истината по него). Самозабравянето на властниците е фатално и гибелно. Човеци следва да бъдем независимо от всичко, ето и това е главното. Бъдете човеци тогава, а ако не сте – направете нужното да станете!

Хайде, с това ще завърша. Бъдете и здрави, без здраве няма живот! – ето ви още една крещяща баналност, която обаче е фатално важна. Най-много от всичко пазете сърцата си: защото там са изворите на живота! Виждате ли как добре го е казала Библията? Това е най-важното, да пазим сърцата си, аз моето не го опазих изобщо...

БОРБАТА НЕ СТИХВА

Току-що изпратих следния документ до съответните институции и длъжностни лица

вторник, 20 юни 2017 г.

До г-н Бойко Борисов, Премиер на България
До г-н Красимир Вълчев, Министър на образованието и науката
До г-жа Мая Манолова, омбудсман на Република България
ДО ВСИЧКИ МЕДИИ

ОТВОРЕНО ПИСМО

от Ангел Иванов Грънчаров, учител по философия и ангажиран, при това съвсем непримирир в борбата си за ново образование български гражданин

Уважаеми господин Премиер,
Уважаеми господин Министър,
Уважаема госпожо Манолова,

Изпращам Ви една публикация в блога си, съдържаща важен по моя преценка документ, който ще Ви позволи да се запознаете с напълно реалната, неподправена ситуация, която цари в учрежденията и институциите на българската образователна система.

Този документ може да Ви подсказва какво следва да направите за да реши един голям, направо съдбовен проблем, касаещ смислената промяна в образователната област, а по този начин и в живота на страната и нацията ни като цяло.

Приятно четене и дважд по-приятни размисли Ви желая!

20 юни 2017 г., Пловдив

С УВАЖЕНИЕ: (подпис)

**Майчице, какви пищни чудесии ни поднася така щедрият живот в
нашето толкова интересно време?!**

вторник, 20 юни 2017 г.

Мислех да ида в сградата на РУО-Пловдив и да кажа някои неща в очите на началничката му Иванка Киркова, става дума за ето тази перфидна гавра **И РУО-Пловдив ми отговори по един виртуозен по фарисейщината си начин!**, но се отказах: убедил съм се от опит, че диалогът с образователните бюрократи е невъзможен по простата причина, че те живеят в изцяло фантастичен свят, нямащ нищо общо с реалния. Пък и каквото човек да каже на такива началства, колкото и да е важно, разумно или дори мъдро, то ще отлети без никаква полза в небитието; по тази причина си изобретих начин за общуване с такива величия – и той е писменият. Общувам писмено с тях по една единствена-причина, всъщност две са тези причини: първо, за да могат да стигнат посланията ми до тях до поширока публика, именно до обществеността, до данъкоплатците, с чиито данъци се издържаат въпросните изнемогващи от скука началства, надеждата ми е поне народът да почне в един момент да сфаща какви безобразия се правят уж в негово име и, второ, пиша тия жалби и писма за да смущавам покоя на самозабравилите се в арогантността си началства като им поставям някои важни казуси, взети направо от самия живот, и на тази база, като изследвам реакциите им, отново изваждам на публичен показ тяхната интелектуална, да не говорим пък за нравствена им немощ. Ето по тази причина тази сутрин се отказвам от възмож-

ността днес да ида да се срещна на живо с г-жа Киркова и решавам да ѝ напиша следното мило отворено писъмце (което, по добрата, по сложилата се традиция ще изпратя и на нейните началства, ей-така, да знаят на какви подвизи е способната родната ни образователна бюрокрация!):

До г-жа Иванка Киркова, Началник на РУО-Пловдив
ЗА СВЕДЕНИЕ: До г-н Бойко Борисов, Премиер на България
До г-н Красимир Вълчев, Министър на образованието и науката
До г-жа Мая Манолова, омбудсман на Република България
ДО ВСИЧКИ МЕДИИ

ВЪЗРАЖЕНИЕ ПОД ФОРМАТА НА ОТВОРЕНО ПИСМО

от Ангел Иванов Грънчаров, за пореден път опраскан и изритан от образователната система учител по философия и ангажиран, при това съвсем непримириим в борбата си за ново образование български гражданин

Уважаема госпожо Киркова,

Сама добре знаете, че съм горещ привърженик на диалога и на дебатите – дори и да става дума за тежки случаи като Вашия, при който опонентът има напълно безпочвената претенция за някаква абсолютна и неподлежаща на никакво съмнение правота – и то само на основание на това, че е овластено длъжностно лице на държавна служба, на някакъв държавен пост. Тоест на основание на това, че (макар че е длъжностно лице на сравнително висока и отговорна държавна служба!) няма никаква друга грижа освен тази непрекъснато да бяга от поемане на отговорност, т.е. да шикалкави, да се опитва да хвърля прах в очите,

да увърта, да замазва и замита под килима проблемите, да крие същината на случващото се, а също така и да изважда на показ единствено високомерието си и въпросната си **мания за непогрешимост**, извираща от тъй пагубната илюзия, че началството, видите ли, никога не греши. И ето, на това основание, пък и понеже всъщност такава ми е работата, бидейки философ, а именно да водя диалози с хора, имащи нужда да им бъде помогнато, с хора, които нещо много са се объркали в представите си за нещата, ето, отново решавам да Ви пиша – още повече че Вашият отговор (**виж документа** с Изх. № РД-16-4-720-3/12.06.2017 г.) е направо потресаващ. Длъжен съм да реагирам, моят дълг като философ, като личност и като гражданин ме принуждава непременно да реагирам – защото искам да Ви помогна, защото смятам, че сте попаднала под властта на много коварна илюзия, пораждаща безброй заблуди и обуславяща несметно количество грешки в тъй високоотговорната Ви длъжност и работа.

Искам да Ви кажа в самото начало нещо много важно: пиша този свой отговор единствено от мое име, нищо че става дума за случая около толкова грозното опраскване на моята съпруга Дарина А. Грънчарова от директорката на ОУ "Пенчо Славейков". Моята съпруга не желае да реагира никак, тя е склонна да се примири с упражненото над нея насилие и с гаврата с нейното достойнство – по причина на това, че се вижда принудена да мълчи, с оглед евентуално да може да си намери работа на друго място през есента. Тъй че моля да не пренасяте негативизма си, породен от това мое писмо, върху нея, пренасяйте го само върху мен, много Ви моля за това! Аз съм лошият, съпругата ми е склонна да реагира така, както в подобни случаи са принудени да реагират 99% от унизените и подхвърлени на подобни гаври български учители. Знаете, аз съм нищожното изключение от това тотално масово правило българският учител да си мълчи когато бюрократите се гаврят с него.

Първото, което искам да Ви кажа, е следното: Вашият отговор съвсем не ме задоволява, разбира се. Вместо да се възползвате разумно от възможността, която Ви дадох, а именно, да проверите сигнала за своеволието и беззаконието, което си позволи да упражни върху съпругата ми директорката на ОУ "Пенчо Славейков" Е.Делинова, Вие по недопустимо безотговорен начин се мъчите да замажете вината ѝ. И си позволявате точно на мен да разказвате някакви басни за деца, моля да не ме подценявате чак толкова: съпругата ми, видите ли, просто ей-така, неизвестно защо, за едното нищо и при това в писмен вид била помолила, била поискала да се прекрати трудовото ѝ правоотношение с училището!!! А пък директорката Делинова, разбира се, пак писмено, по надлежащия ред "приела" молбата ѝ, "удовлетворила" искането ѝ, леле, каква чудесна идилия?! Добре де, нима искате да ме убедите, че безпричинно, ей-така, за едното нищо или неизвестно за какво, съпругата ми сама иска да си загуби работата, да стане безработна като своя съпруг, така ли Ви се струва?! Нима Вие, госпожо Киркова, смятате съпругата ми за... малоумна?! Изобщо ли не Ви вълнува проблема за това **коя е действителната, истинската причина** за това толкова алогично на пръв

поглед поведение на съпругата ми?! Нима Вие, госпожо Киркова, имате толкова ниско мнение за българските учители, че с такава лекота допускате, че те са способни да правят всякакви глупости, дори и да вървят против собствения си интерес?!

Много Ви моля да се опитате да осмислите ситуацията по-пълно, без опити да я изкривявате в интерес на Вашата подведомствена директорка, която очевидно не за първи път си позволява волности, заради които, досущ като директорката на пловдивската ПГЕЕ много пъти си е имала сериозни проблеми с правосъдието. Госпожо Киркова, не мога да разбера защо се смятате за длъжна винаги да защитавате така очевидно "нагазилите в лука" училищни директори, нима не допускате, че и те, бидейки човешки същества, също са способни да грешат, нима сте толкова непоколебимо вярна на бюрократичния девиз, който великият Рейгън формулира ето как: "The first rule of a bureaucracy is to protect the bureaucracy"?! Значи очевидно смятате (аз така разбирам Вашето толкова **откровено** писмо до мен!), че сте безусловно длъжна безусловно да защитавате своекористния, егоистичен интерес на бюрократите?! А Вие все пак давате ли си сметка, че сте поставена на този пост не точно за това, а именно да бъдете защитница на интереса на училищните директори, а държавата (тоест ние, данъкоплатците) Ви плаща за нещо съвършено различно, а именно: да бдите да не става така, че училищните директори, ползвайки се от огромната си власт, да си позволяват да потъпкват чак толкова екстравагантно интересите на другите участници или агенти в тъй многообразните отношения в образователната сфера?! За Вас, излиза, са абсолютно безразлични интересите, да речем, на учителите, особено пък на учителите като мен (и като горката ми съпруга), които са станали жертва на такъв грозен директорски произвол, за Вас са единствено важни интересите на училищните директори – давате ли си сметка, че точно този извод всеки непредубеден човек ще си направи като прочете Вашето толкова искрено все пак писмо?! (Да не пропусна да Ви благодаря все пак, че сте толкова откровена, честна и искрена в това свое писмо, похвална е тази Ваша откровеност, честност и искреност!) Вие без да Ви мигне окото демонстрирате, че за Вас значение има **единствено и само** интереса на училищните директори, докато интереса на жертвите на техния произвол няма за Вас лично абсолютно никакво значение – е, как си мислите, ний, дето сме жертви на произвола на училищните директори нима можем да сме доволни от тази Ваша нескривана субективност-пристрастност?! Ами то е близо до ума, че Вие по този начин погавате без никаква скрупул самото оправдание за съществуването на Ваша длъжност – давате ли си сметка поне за това?!

Да Ви припомня: Вие там сте назначена за да търсите по възможност приемлив за всички страни **баланс на интересите**. Този е смисълът и оправданието на властта в съвременното разбиране. Простете, но Вашата представа за упражняването на властта е някъде на нивото на представите, каквито са били те в епохата на най-ранното, варварско и диво Средновековие. Тогава именно гос-

подарите, феодалите са се държали точно както се държите сега Вие: интереса на всички други съсловия не значи нещо, единствено важен е интереса само на господарите, на феодалите, на аристократите! Виждате ли докъде сме довели нещата с разпространената управленска психология, характерна за самозабравилите се "аристократи" на държавна служба като Вас, като въпросната Делинова (тя, милата, даже и "синдикат" за защита на кастовия интерес на училищните директорки учреди и ръководи!), като световно известната вече директорка на пловдивската ПГЕЕ Стоянка Анастасова и прочие (а не изброявам още примери на самозабравили се пловдивски директорки-"аристократи", Вие ги знаете, примерно ако добавя името на Соня Киркова, вечната директорка на Хуманитарната гимназия ще Ви стане пределно ясно какво имам предвид!)?! Е, длъжен съм като съвестен гражданин на **демократична и европейска България** да Ви уведомя, драга госпожо Киркова, че твърде много сте се объркала в представата си, че Ваш дълг е да защитавате единствено кастовия, кланов, мафиотски интерес на училищните директори-"аристократи", да имате много здраве от мен, но изобщо не Ви е такава работата! И аз няма как да Ви позволя да продължите да живеете с такава **изцяло погрешна, несъстоятелна и пагубна представа**, ето, сама виждате, бидейки учител, правя нужното да Ви покажа къде точно и каква Ви е грешката. Ако искате, сърдете ми се за благодарението, което по този начин Ви правя и оказвам, това вече си е Ваш избор, но не бива да продължавате да допускате нови и нови грешки. Нямате право да грешите толкова много и то по такъв един съвсем недопустимо обиден (за Вашата собствена **интелигентност**) начин. Съвършено друго Ви е предназначението и оправданието на службата и на работата, ако можем да употребим думата "работа" в този случай.

Госпожо Киркова, ще Ви кажа една истина, която е безкрайно важно да знаете, да съзнавате ясно: в училищата на град Пловдив съществува **арогантна директорска бюрокрация-мафия**, която живее с абсолютно неадекватно на нуждите на времето ни съзнание, която не знае друга грижа освен да пази своя пошъл егоистичен и кланов интерес, която се е самозабравила при това дотам, че ето, Вие самата, без да Ви мигне окото, в своето писмо без капка неудобство демонстрирате същото това толкова **порочно съзнание**! На нас, гражданите, на нас, учителите, дето сме непрекъснато жертва на арогантността на тази въпросната директорска бюрокрация-мафия, съвсем обаче не ни е безразлично това, че с нас въпросните "феодални господари" и "аристократи" си позволяват да се гаврят всекидневно; ето, в качеството си на български граждани си позволяваме открито да заявим, че е крайно време Вие, **отговорните** длъжностни лица, да си изпълните **дълга** и да направите нужното на тази мафия да бъдат подрязани най-сетне крилцата. Да, длъжни сте или да започнете да си изпълнявате дълга или отговорността, или пък, ако смятате, че можете безкрайно дълго време да си живеете с това порочно съзнание, че единствено значение има вашият користен кланов и мафиотски интерес, тогава, ако обичате, ще следва да се разделите завинаги с тъй уютните си началнически кабинети и кресла. Това е положението, г-жо Кирко-

ва, дошло е **време за промени**, за **модернизиране**, и Вие самата следва да си модернизирате малко собствените представи. Същото се отнася и за представите на г-н Министъра на образованието и науката, аз се чудя как той изобщо може да спи спокоен след като образователната мафия-бюрокрация в свидното ни отечество се е разгащила чак толкова! Моля, разберете поне това: **за всичко ще отговаряте**, всички безобразия на въпросната мафия се пишат на вашата сметка, ще дойде и моментът, в който ще следва да платите цялата вересия! Питам се: как е възможно да постъпвате чак толкова **неразумно**: директорите-бюрократи и феодали са се разпищолили поголовно, правят си каквото искат, отдали са се на каквито си искат беззакония, а един ден вие, техните началници, за всичко ще трябва да отговаряте и плащате – нима не съзнавате колко тъпо е поне това?! Простете, но е много глупава такава една стратегия **да покровителствате** безобразията и беззаконията на училищните директори-феодали, да ги закриляте, да се опитвате нас, гражданите, нас, жертвите на техния произвол, да ни заблуждавате, да ни баламосвате, смятайки, че ний сме толкова прости, че нищо не разбираме! Не е вярна и тази Ваша представа, че ний, гражданите, ний, учителите, родителите, учениците абсолютно нищо не разбираме и че ще се оставим да ни лъжете во веки веков – не е така, всичко разбираме, няма да се оставим да ни заблуждавате вечни времена! Това поне е напълно сигурно: вечно няма да е вашето господство, на вашата арогантност съвсем скоро ще бъде сложен краят!

Виждате ли докъде я докарахте, уважаема госпожо Киркова, сега давате ли си сметка докъде я докарахте Вие лично? Не се сещате ли? Ето, де Ви помогна, ще Ви илюстрирам нещата с един пример. Който Ви е до болка познат, ала очевидно още не сте успяла да си направите надлежащия извод от него. Ще си позволя вместо Вас аз да направя извода, който Вие самата отдавна сама следваше да сте си го направила.

Става дума за неръководните по мащаба, по размаха и по неописуемата си грандиозност подвизи на световноизвестната вече (благодарение на моите публикации, репортажи, очерци, есета и прочие, публикувани в блога ми) директорка на славната пловдивска ПГЕЕ г-жа Стоянка Анастасова. Пет-шест години вече тя си позволява да прави каквото й скимне, водена единствено от своята страст, от своя каприз, изцяло неразумни впрочем. Вие прекрасно знаете какво тя си позволи да направи било спрямо мен най-вече, било спрямо инж. Калин Христов, да речем, да не говорим за ония неизчислими поражения, с които тя съсипа това някога бляскаво и елитно учебно заведение. Тук няма смисъл нищо от нейните неизчислими поражения да изреждам понеже го знаете не само Вие, знаят го и всички министри на образованието и науката, които се изредиха на поста в последните славни 5-6 години. Знаят го благодарение на моите жалби и доклади, които съм пращал и на Вас, сигурно в кабинета си имате цял шкаф, в който се съдържат тия мои безброй жалби, изложения, доклади, сигнали, отворени писма и прочие. Добре де, какво направихте Вие лично като получавяхте комай всяка заран по някой нов пореден доклад, в който аз Ви съобщавах за поредната екс-

цесия, която се е зародила в главата на неуморната директорка на пловдивската ПГЕЕ?! Знаем какво правехте. Нищо по същество не правехте. Нищичко не правехте, да, **абсолютно нищо** не правехте, моля да не се опитвате да ме излъжете, че нещо сте правила! Дори и нещо да сте правила, то нямаше **абсолютно никакъв ефект** връз толкова своенравната и упорита директорка на пловдивската ПГЕЕ, нали така, това поне ще го признаете ли?! А какво правехте ли?! Ами знайно какво: прасяхте г-н Румен Радев (не президента Румен Радев, а другия Румен Радев, дето работи в РУО като главен експерт) да се поразходи до сградата на ПГЕЕ, нали само това правехте предимно? Или прасяхте инспекторката по философия г-жа Антоанета Кръстанова да си пораздвижи малко краката като дойде до сградата на ПГЕЕ, нали така? Какво правеха г-н Радев или г-жа Кръстанова като пристегнат в сградата на ПГЕЕ ли? Ами всички знаем какво правеха там, в тъй бляскавия и луксозен кабинет на толкова естетичната иначе директорка на ПГЕЕ: тя ги гощаваше с толкова приятно топящи се в устата маслени сладки, пийваха си ароматно кафенце, хортуваха си съвсем сърдечно малко за това-онова, е, обсъждаха и "толкова непоносимо скандалното поведение на оня там Грънчаров", разговаряха съвсем дружески и заговорнически как по-точно тоя Грънчаров следва да бъде ударен и съсипан, разбира се, имаха напълно идентична представа и позиция за всичко, после, като се наяждаха донасита със сладки, се разделяха – за да се срещнат отново след някой и друг ден! Това е, ех, какви славни бяха тия 5-6 години за Вашите инспектори, г-жо Киркова, колко приятно топящи се в устата сладки се изяха в уютния кабинет на директорката на пловдивската ПГЕЕ, колко бутилки минерална вода и колко кафе се изпи там знае само горката секретарка на директорката, но **ефект никакъв** от тия умилителни кафепития-чаепития да не би да е имало?! Не, нямаше никакъв ефект, директорката на ПГЕЕ в Пловдив си продължи да си прави каквото сърце ѝ иска, а пък вий, висшестоящите бюрократични началства, водейки се от пагубната максима, че интереса на бюрократията е свят и ненакърним, не правехте нищо друго освен да я защищавате, тоест, да я насърчавате да продължи с безобразията си! И Вие, госпожо Киркова, и Вашите предходници на това кресло (които Ви заместваха когато за кратко Вие самата бяхте опраскана от едно правителство, но съдът после Ви върна на креслото!), и цялата онази поредица от министри, които се изредиха на креслото на министъра на образованието и науката на бул. Дондуков, не си мръднахте и малкото пръстче да озаптите въпросната самозабравила се властваща особа, нали точно така стана?! Сега склонна ли сте, след тези мои тъй детайлни обяснения, да си дадете сметка какво всъщност дръзнахте да направите за тия славни 5-6 години?! А сещате ли се какво трябваше да направите ако наистина си бяхте изпълнила дълга?! Много ми е интересно да разбера давате ли си сметка към какво Ви призоваваше Вашият дълг като началник на РУО-Пловдив?! Искате ли да Ви кажа аз какво следваше да направите Вие ако наистина си бяхте изпълнили своя служебен дълг, своята отговорност като

Началник на пловдивското РУО? Ще Ви го кажа, то, както е потръгнало, защо да не Ви кажа и това?

Ами следваше още при първите ми сигнали да предупредите г-жа Анастасова да озапти страстите и капризите си и да почне да си гледа работата като директор – а не да се джавка непрекъснато с тоя Грънчаров! Щото тя работата си като директор си я гледаше и си я гледа през пръсти, хал-хабер си нямайки за какво изобщо е на този пост, тя има, знайно е, съвършено древна (**сталинистка** по същество, ако трябва да бъдем по-прецизни) представа за властта и за какво следва тази власт да бъде употребявана, но през цялото време се занимаваше с това да крои какви удари под кръста или по главата да нанесе на този "зъл народен изедник Грънчаров", нали с това общо-взето се занимаваше непрекъснато тъй упоритата иначе директорка на пловдивската ПГЕЕ?! Следва да признаете, че тя с нищо друго общо взето и не се занимаваше, пардон, занимаваше се да мисли за това с какви по-вкусни маслени сладки да почерпи поредните си гости от РУО (преди РИО) или МОН! Е, ако си бяхте обаче изпълнили дълга, ако я бяхте твърдо предупредили да почне да си гледа работата, тя нищо чудно и да беше мирясала, а, какво мислите, дали щеше да миряса директорката на ПГЕЕ ако Вие спрямо нея си бяхте изпълнили дълга?! Не вярвате, така ли?! Е, и аз не вярвам, тя е много упорита, това го знаем всички. Ами тогава следваше, ако не бяхте такава гореща привърженичка на поговорката "*Гарван гарвану око не вади!*", при следващата ѝ ексцесия да ѝ наложите някакво наказание, ако Вие лично не можете да я наказвате, можехте да ѝ изходатайствате едно наказание от Министъра, нали така? Ако тя въпреки това имаше смелостта и дързостта да продължи с ексцесиите и с произвола си (макар че се съмнявам, че щеше да има чак толкова голяма дързост и... красота!) тогава Вие можехте да ѝ издействате още едно дисциплинарно наказание, примерно. Дали и тогава щеше да миряса, а, как мислите?! Съмнително, така ли? Аз вече не съм толкова сигурен, че нямаше да миряса след второ наказание, но както кажете, Вие повече от мен я познавате в тази посока. Е, накрая, ако тя не беше престанала с ексцесиите, с глупостите и с произвола си, можехте, примерно, на втората година, да я опраскате (да я уволните) – и сега ПГЕЕ щеше да е съвсем друго училище, със съвършено различна, не толкова печална атмосфера, нали така?! Вие обаче не си изпълнихте дълга, робувахте на съвсем негодната представа, че трябва с нокти и зъби да защитавате интереса на директорстващите бюрократи, ето, в резултат докъде стигнахме: сега аз Ви пиша това толкова обидно за Вас, предполагам, писмо, а, виждате ли докъде я докарахте?! И съм **напълно прав** в упреците си към Вас, с това поне ще се съгласите ли?! Не знам какво мисли по този въпрос г-н Министърът (и г-н Премиерът най-вече, щото аз и на него ще пратя това писмо, смейте ми се колкото си искате: аз също съм много упорит!), но по моя преценка сега вече, ако нещата следва да бъдат поставени на точното им място, и Вие, уважаема госпожо Киркова, и директорката на пловдивската ПГЕЕ Стоянка Анастасова, и директорката на ОУ "Пенчо Славейков" Екатерина Делинова следва да си загубите неза-

бавно постовете – и това ще е за доброто и на пловдивското образование, за напредъка на многострадалната и несполучила изобщо реформа в образователната сфера, нали така, ето това поне признавате ли го?!

Такава е **истината**, а тя за нас, философите, е свята. Трябва да си напуснете постовете след като дълги години друго не правихте освен да се мъчите да се упражнявате с **напълно недопустимо жонглиране с отговорността**, да не правите друго освен да бягате от отговорност, да си прикривате взаимно нарушенията на закона, да замитате под килима **истински важните проблеми**, да се опитвате да ни баламосвате, че уж нещо правите, докато всъщност, ако бъдем честни, следва да признаем, че друго не правите освен да служите на своя егоистичен и кариеристичен интерес, забравили изцяло за какво всъщност сте на тези държавни постове. Това е, просто е, всичко го разбират, е, вярно, повечето не смеят гласно да заявят това, което мислят, но пък за сметка на това има безумци като мен, които се чувстват длъжни да кажат съвсем открито каквото мислят, какво дългът ги е призовавал. Такива сме ний, философите, да Ви информирам и за това, такава ни е на нас работата. Аз само това правя, изпълнявам онова, което дългът ме зове да сторя. И по тази причина, виждате сама, мен за благодарност постоянно ме опраскват. Употребявам в множествено число тази дума, щото както се видя, Вие лично, госпожо Киркова, имате основна заслуга за тия мои многократни вече опрасквания, с които станяхте изцяло за резил и то в целия свят. Да, вашите подвизи, имам предвид подвизите ви с г-жа Стоянка Анастасова, се знаят благодарение на блога ми и в далечна Канада, и в САЩ, и в Австралия, и из цяла Европа, и в Южна Америка, и в Русия, и в Япония, и в Китай..., вие благодарение на мен станяхте световни знаменитости! Дотам, че понякога се питам: дали тия многоуважени началства не се държат така алогично само и само заради световната слава, която аз им осигурявам чрез репортажите в блога си?!

Спирам дотук. А това дали някоя държавна институция, призвана да си изпълнява дълга, ще се запита за това какви са истинските причини за това моята многострадална съпруга сама да поиска да бъде опраскана от толкова умната, "социално справедлива" и дори "социално мислеща" директорка на ОУ "Пенчо Славейков", оставям да решите Вие самата – според това какво собственото Ви съзнание за дълг Ви каже или продиктува.

И още нещо, с което завършвам това безобразно дълго писмо, което обаче бях длъжен да напиша – понеже бях длъжен да Ви кажа всичките тия неща: ако аз не Ви ги кажа нима ще Ви ги каже някой друг?! И то е следното: г-жа Киркова, моля Ви, сложете си ръката на сърцето и ми отговорете – Вие наистина ли във всичките тия 77 дни, колкото продължи моя граждански протест на тротуара до входната врата към двора на ПГЕЕ в Пловдив, не можахте да схванете каква е Вашата собствена **адекватна реакция** на изявата ми?! Имам предвид **разумната, отговорната, произтичаща от съзнанието Ви за човешки и служебен дълг реакция**, а не някаква друга. Нима е възможно цели 77 дена да не

схванете каква е Вашата собствена адекватна реакция на управник на образователната сфера в Пловдив в такава една **безкрайно благодатна ситуация**, която аз с протеста Ви създадох?! Но това, уважаема госпожо Киркова, е потресаващо!!! Вие с госпожа Анастасова (на която 77 дена също не й стигнаха за да осъзнае каква е нейната собствена адекватна, а това значи разумна, неглупава, смислена, достойна и прочие реакция!!!) наистина сте **същински феномен на битието**, на живота, на историята и дори на... науката, пък и на... образованието – ето, с чиста съвест мога да заявя това! Майчице, какви пищни чудесии ни поднася така разхитително щедрият живот в нашето толкова интересно време - в тъй свидното ни отечество, което заклетите зевзеци като мен наричат **Мутроландия**?!

Спирам. Ще се радвам писмото ми да не Ви раздразни или ядоса, а да Ви предразположи към най-дълбок размисъл за **непонятните до абсурдност** екзистенциални корени на битието на българския властващ образователен деец (ще се изразя така, с по-приемливи понятия). Приятно мислене Ви желая! Ако искате нещичко да обсъдим на живо по поставения Ви казус, заповядайте, съобщете ми, ще се срещнем, ще поговорим, ще обсъдим нещата. Винаги съм готов да си изпълнявам, сама знаете това, най-добросъвестно **задачата и мисията на учител**. Бъдете здрава!

20 юни 2017 г., Пловдив

С УВАЖЕНИЕ: (подпис)

ПОКАНА ЗА ДИСКУСИЯ

Разбираме ли що е Бог?

По повод на **Учен пресметна: Вероятността да няма Господ е почти 100%**

Ognyan Minchev: Графит на стена в Лондон. Първи ред - "Бог е мъртъв. Ницше" Втори ред – "Ницше е мъртъв. Бог" Аз съм напълно съгласен със следното - това, което социопатът Докинс разбира под "Бог", наистина не съществува. Пълни 100%.

P.S. Кратко пояснение. Горната бележка не е израз на нетърпимост към атеизма и атеистите. Те имат пълното и легитимно право да не вярват в съществуването на Бог. Бележката е израз на нетърпимост към опростачване на понятия и ценности, които не се поддават на примитивни методи на изследване - както в случая квантификацията "почти 100%..."

Кратък мой коментар: Всъщност "умникът" Доукинс опровергава своята собствена потресаващо бедна и тотално непълноценна "научна" представа за Бог. Ако това неговото е "наука", то подобна "наука" е нещо така глупаво, че е значително по-немислещо от най-скудоумното и тъпо, убийствено невежо, лишено от елементарна човечност суеверие. Такива безскрупулни "търговци на знания" (думата "знания" в случая пак трябва да е в отделни кавички!) като Доукинс са позор за науката, която си заслужава името.

За да ме разберете ще използвам следния пример: Доукинс спрямо науката е нещо като... Слави Трифонов, отнесен към изкуството на истинското пеене или дори на самата музика като вид изкуство! Той е нещо като бай ви Вучков, отнесен към сериозния политологичен анализ. Той е нещо като Божо Димитров, отнесен към истинската историческа наука. Сега разбрахте ли какво всъщност и по-точно е "световноизвестният великан" на убийствено тъпото "научно" празнословие Доукинс?

Щом като един учен не е разбрал нещо, което и децата разбират, а именно, че "предметът" Бог просто не може да е предмет на научно изследване (Бог е духовна реалност, с която науката просто няма как да има контакт или допир!), то той не е никакъв учен. Невежеството не е аргумент, особено в такава пошла антирелигиозна пропаганда, претендираща, че е наука. Доукинс хал-хабер си няма за това, което Кант така убедително доказа: че науката трябва да си знае възможностите и да не си навира носа в области, които са извън нейния обхват, които тя просто няма сили, няма потенциала и ресурса да проумее!

Феноменът на вярата е извън сферата на компетентността на науката. Доукинс е един "учен" шарлатанин или спекулант на дребно, от който могат да се възхитят само хора, чиито умствено ниво по начало е съвсем незавидно. Онова,

което мога да призна на Доукинс е само следното: че успя да натрупа слава и най-вече пари, продавайки на скудоумниците (които си купуват книгите му) точно от тази стока, която те единствено могат да проумеят, а именно огромни, потре-саващо грамадни количества... скудоумие!

Той просто сложи на поразителното си скудоумие (и произтичащото от него празнословие!) етикет "наука" и скудоумниците се юрнаха да си дават парите за да си купуват от тъй понятната им стока. Доукинс е по-зле по скудоумие дори и от пропагандистите на войнстващия комунистически атеизъм, а това наистина е голямо постижение, за което му свалям шапка!

Феноменът Доукинс само показва колко поразително прости (а това значи немислещи, неразбиращи, нямащи душа, оскотяли от невежество и от бездуховност!) хора има по света в днешно време.

РЕПЛИКА

Боже мили, аз съм се загрижил за това, че човек като Красимир Вълчев е министър на образованието: та то Боко ни е премиер?!

Гледах интервю на г-н министъра на образованието и науката по НоваТВ... гола водича е! Не знам дали сте го гледали и вие, но моята констатация е тази. Аз не мога да разбера защо този човек стана министър, но създава впечатлението, че хал-хабер си няма от сферата, която му възложиха да ръководи. Проблемите на образованието са му изцяло чужди, да не говорим пък за проблемите на науката. Излиза, че са го турили там просто защото не са намерили някой друг, по-подходящ, един вид той е министър от немай-къде. Това, че е родни-

на на Даниел Вълчев ли е причината да стане министър? Даниел Вълчев ли е закулисният министър на образованието, да попитам и това?

Казвам тия неща, а зад тях стоят сериозни причини, проблемът съвсем не е личностен: излиза, че на властващите сега у нас изобщо, ама изобщо не им пука за катастрофалната ситуация в образованието и изобщо нямат намерение нещо да правят за излизането от нея. Изобщо не се разбира огромната важност на коренната промяна в образованието за бъдещия просперитет на страната. На т.н. "опозиция" (комунистите у нас са опозиция на мутро-милиционерите: Бог да пази многострадалното ни свидно отечество България!) също изобщо не й пука за образованието, напротив, те имат интерес да пазят със зъби и нокти плачевното статукво: щото техни хора са на възловите позиции в тази сфера, а комунист дава власт само с кръв, това поне го знаем.

Предполагам и на нас, гражданите, в мнозинството не ни пука щом като гледаме на случващите се безобразия в тази сфера сякаш сме... говеда и мълчим, и търпим, и понасяме гаврите с нашите деца и внуци! Които ще останат завинаги без качествено образование, които са с фалшиво, негодно за нищо "образование", т.е. са повредени от негодната за нищо смислено система! Проблемът не е че Красимир Вълчев не става за министър, проблемът е значително по-голям, но това не значи, че подобни недоразумения като сегашния министър на образованието и науката по тази причина не трябва да си ходи. Напротив, трябва да си ходи, но и цялото правителство би следвало да си иде колкото се може по-скоро.

Пълно безобразие е че търпим такива тарикати да ни управляват! Не знам дали сфащате какъв таралеж си вкарахме с този Парламент и с това правителство. В Парламента, в който са насядали ето как: комунист, милиционер, мутра и все така до края. Докога ще търпим тази червена ченгесаро-комунистическа и мутро-милиционерска напасть?

Боже мили, аз съм се загрижил за това, че човек като Красимир Вълчев е министър на образованието?! Та то Боко ни е премиер, сфащате ли поне малко резила – и то за трети път, представяте ли си?!:(Щом Боко е премиер, как така лице като Красимир Вълчев да не може да е министър на образованието и науката?! Сичко може, всеки може да е министър в страна, в която недоразумение като пазвантина Боко е премиер – и то за трети път!!!!!!!

Вие сфащате ли що за аномалия, що за малоумие, що за идиотщина е това Боко да е премиер на България и то за трети път?! Как пък самото битие не се сгромолясва до този момент заради този нетърпим абсурд?! Но по-скоро камъните ще почнат да вопият от възмущение заради това, че Боко ни е премиер и то за трети път, ала твърдата българска глава издържа, на нея нищо й няма заради тия абсурди: тя може да понесе и изтърпи още по-големи простотии!!!!

Да бе, наистина: сфащате ли поне малко що за аномалия, що за лудост, що за идиотщина е това Боко да е премиер на България – и то за трети път?!

Дървета ли сте, зеленчуци ли сте, чукундури ли сте че не сфащате що значи това?! Фани министър, удари премиеро... те това е положението!

НАЙ-ГОЛЯМАТА ИМПЕРИЯ

Да властваш над себе си е истинската власт

Искаш голяма империя? Научи се да управляваш себе си...

Публий Сир (Publilius Syrus)

2 коментара:

Галина Гетова каза: Прекрасно казано!

Nedelin Boyadjiev каза: Да управляваш себе си означава да управляваш най-голямата империя. (Imperare sibi maximum imperium est.)

Списание HUMANUS, КОНТАКТИ:

angeligdb@abv.bg тел. 0878269488